



Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Beretning om Højres møde den 24. og 25. november 1886

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1886

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

no 386

996/1911



BERETNING

OM

Indbudte til Mødet.

HØJRES MØDE DEN 24. OG 25. NOVEMBER 1886.

*Flerfoldig lov af 8de Januar 1881 om Pressens Regning og Lov af 29de December 1887 om Eftertryk
Meddelelse om Organisation af de forskellige Højresninger og
om hvem der er dennes Formand, Indvalgte, Valgkomité og Sekretar
Dokumentation af Højresningens Arbejde i 1886*

TRYKT SOM MANUSKRIFT
TIL EFTERRETNING FOR DELTAGERNE I MØDET.

KJØBENHAVN.
Trykt hos J. H. SCHULZ.
1886.

BERETNING

OM

Eftertryk af denne Beretning eller Dele og Uddrag deraf forbydes i
Henhold til Lov af 3die Januar 1851 om Pressens Brug og Lov af 29de
December 1857 om Eftertryk.

Meddelelse om Organisationen af de forskjellige Højreforeninger og
om, hvem der er disses Formænd, bedes velvilligst sendt til Statsrevisor
Dinesen, Kjøbenhavn, K.

Indbudte til Mødet.

Medlemmer af Rigsdagens Højre.

Af Landstinget.

- Ahlefeldt-Laurvig*, Hofjægermester, Greve, Brolykke pr. Rudkøbing.
- Blom*, Oberstlieutenant, Kjøbenhavn (Holstejnsgade Nr. 9, 2. S.).
- Breinholt*, Proprietær, Vandborg-Vestergaard pr. Lemvig.
- Carlsen*, Kammerherre, Stamhusbesidder, Gl. Kjøgegaard pr. Kjøge.
- Carstensen*, Kommandør, Kjøbenhavn (Enhjørningsgade Nr. 19).
- Danneskjold-Samsøe*, Hofjægermester, Greve, Ulriksholm pr. Kjørteminde.
- Dresung*, Statsrevisor, Proprietær, Vorbjerggaard pr. Nørresundby.
- Eriksen*, Landbruger, Anderup pr. Odense.
- Estrup*, Konseilpræsident, Finantsminister, Skafføgaard pr. Randers, og Kjøbenhavn (Toldbodvej 34).
- Frijs, Krag-Juel-Vind-*, Hofjægermester, Greve, Frijsenborg pr. Mundelstrup Station.
- Goos*, Prof. ved Universitetet, Frederiksberg (Bernstorffsvej Nr. 4).
- Haffner*, Kammerherre, General, Stamhusbesidder, Egholm pr. Skibby.
- Hansen, C. A.*, Justitsraad, Branddirektør, Thisted.
- Hansen, Harald, A.*, Grosserer, Kjøbenhavn (St. Annæplads Nr. 17, St.)
- Hest*, Byfoged, Helsingør.

- Ingerslev*, Indenrigsminister, Godsejer, Marselisborg pr. Aarhus, og København (Amaliegade 22, St.).
- Jacobsen*, Etatsraad, Falkensten pr. Slagelse.
- Jensen, M. P.*, Lieutenant, Gaardejer, Limensgaard pr. Aakirkeby.
- Juel*, Baron, cand. polit., Mundelstrupgaard pr. Mundelstrup.
- Kayser*, Tømrermester, København (Nørregade Nr. 23).
- Larsen*, Landvæsenskommisær, Frederikberg (Frederiksberg Alle Nr. 16, 2. S.).
- Liebe*, Højesteretsadvokat, København (Bredgade 30, 2. S.).
- Linnemann*, Provst, København (Bredgade Nr. 30, 1. S. o. G.).
- Lybye*, Kammerraad, Gaardejer, Hem pr. Skive.
- Martensen*, Toldoppebørselskontrollør, Marstal.
- Matzen*, Prof. ved Universitetet, Dr. jur., København (Krystalgade Nr. 6).
- Mourier-Petersen*, Hofjægmester, Rugaard pr. Trustrup.
- Neergaard*, Kammerherre, Stamhusbesidder, Svenstrup pr. Borup St.
- Nellemann*, Justitsminister, København (Hauserplads Nr. 10, 3. S.).
- Olsen*, Sysselmand, Klaksvig, Norderø.
- Oxenboll*, Borgmester, Stubbekjøbing.
- Pedersen, P.*, Gaardejer, Frederikssund.
- Petersen, W.*, Etatsraad, Grosserer, Odense.
- Floug*, Dr. phil., København (Højbroplads Nr. 21, 3. S.).
- Raben*, Gaardejer, Vonsild pr. Kolding.
- Rasmussen, Chr.*, Gaardejer, Ryslinge pr. Odense.
- Reedtz-Thott*, Kammerherre, Baron, Gaunø pr. Næstved.
- Rosenørn*, Kammerherre, Gehejme-Konferensraad, København (Nørre Søgade Nr. 49, 1. S.).
- Rosenørn-Lehn*, Kammerherre, Lensbaron, Udenrigsminister, København (Hôtel Tottenberg, Vingaardstr. Nr. 1).
- Rump*, Amtmand, Hjørring.
- Schlegel*, Justitiarius, Frederiksberg (Vesterbrogade 277).
- Sehested*, Hofjægmester, Tangaagaard pr. Nyborg.
- Skeel*, Kammerherre, Hofjægmester, Birkelse pr. Aabybro.
- Sthyr*, Professor ved Universitetet, Alslev, og København (Sølvgade Nr. 84).
- Thygeson*, Kammerherre, Damgaard pr. Fredericia.
- Tuxen*, Direktør, Frederiksberg (Vodrofsvej Nr. 10, St.).

Tvede, Kapitajn, Brænderiejer, Helsingør.
Ussing, Nationalbankdirektør, Frederiksberg (Frederiksberg
 Allee Nr. 51 B).

Af Folkethinget.

Aaberg, Gaardejer, Møborg pr. Lemvig.
Andersen, N., Klasselotterikollektor, Kjøbenhavn (Knabrostræde
 Nr. 14, 1 Sal) og Husby pr. Eiby.
Andersen, N., Entreprenør, Søholm pr. Gjentofte.
Brix, Etatsraad, Professor, Kjøbenhavn (Læderstræde Nr. 11).
Dahl, Realskolebestyrer, Slagelse.
Dinesen, Statsrevisor, Kjøbenhavn, K.
Gad, Bureauchef, Premierlieutenant, Kjøbenhavn, (Vendersgade
 Nr. 31, St.).
Hage, J., Godsejer, Nivaagaard pr. Hørsholm.
Holch, H. C., By- og Birkeskrive-, Hillerød.
Jagd, Kapitajn, Amtsforsvalter, Frederiksberg (Thorvaldsensvej
 Nr. 9 A).
Ravn, N. F., Marineminister, Kjøbenhavn (Rosendalsvej Nr. 5).
Rosen, Kammerherre, Henriksholm pr. Vedbæk.
Scavenius, Kammerherre, Kultusminister, Gjorslev, Storehedinge,
 Amalieg. 7, St.
Scharling, Professor ved Universitetet, Frederiksberg (Vodrofs-
 vej Nr. 10).
Scheel, Greve, Ryegaard pr. Roskilde.
Strøm, Højesteretssagf., Kjøbenhavn (Nørrevoldgade Nr. 3, 1. S.).
Thomsen, General, Direktør, Frederiksberg (Bülowsvei Nr. 24).
Ivermoes, General, Kjøbenhavn (St. Kongensgade Nr. 108, 2. S.).
Weeke, Sagfører, Kjøbenhavn (Axelhus Nr. 2 B, 2. S.).

Repræsentanter for Valgkredsene.

Valgkreds.
Kjøbenhavns 1. Fabrikant *Rønning*, Gl. Kongevej 25, *For-*
mand.
 — Oberstlieutenant *Sommerfeldt*, Valdemars-
 gade 19.

Valgkreds.	
Kjøbenhavns 1.	Grosserer <i>Thielemann</i> , Knabrostræde 3.
—	Manufakturhandler <i>Syskind</i> , Dannebrogsg. 11.
—	Højesteretsadvokat <i>Hindenburg</i> , Dr. Tværg. 40.
—	Malermester <i>Kanitz</i> , Nygade 10.
—	Mægler <i>Mannheimer</i> , Vesterbrogade 2 C.
—	Barber <i>Voigt</i> , Skovbogade 3.
—	Statsrevisor <i>Dinesen</i> , Kjøbenhavn, K.
—	Kreaturkomm. <i>F. F. Buchardt</i> , Vesterbrog. 11 a.
—	Manufakturhandler <i>Simonsen</i> , Frederiksberg- gade 28.
—	Grosserer <i>Hirsch</i> , Raadhusstræde 7.
—	Partikulier <i>H. Hansen</i> , Vesterbrogade 57.
—	Fabrikant <i>Nørholm</i> , Vimmelsk. 47.
Kjøbenhavns 2.	Dr. phil. <i>C. Ploug</i> , Højbroplads 21, <i>Formand</i> .
—	Dr. med. <i>L. F. Toft</i> , Niels Juelsgade 8 (nu Formand).
—	Urtekr. <i>N. E. Hellfach</i> , Admiralgade 13.
—	Møbelfabrikant <i>Sev. Jensen</i> , Kong. Nytorv 13.
—	Forretningsfører <i>G. F. A. Klenau</i> , Torden- skjoldsgade 19.
—	Cigarfabrikant <i>Thor Lange</i> , Halmstræde 6.
—	Dr. med. <i>L. Salomonsen</i> , Gl. Strand 40.
—	Kgl. Hof-Manufakturhandler <i>O. Thomsen</i> , Østergade 5.
—	Urtekræmmer <i>V. Bockelund</i> , Ved Stranden 20.
—	Urtekræmmer <i>S. Jensen</i> , Tordenskjoldsg. 24.
—	Urtekræmmer <i>Fritz Lebahn</i> , Holbergsg. 19.
Kjøbenhavns 3.	Professor <i>H. Matzen</i> , Krystalg. 6, <i>Formand</i> .
—	Grosserer <i>Chr. H. Munck</i> , Vestergade 18.
—	Professor <i>L. L. Hommel</i> , Fiolstræde 50.
—	Slagtermester <i>V. T. Juul</i> , Larslejstræde 19.
—	Tømrermester <i>H. H. Kayser</i> , Nørregade 23.
—	Skiferdækkermester <i>C. F. G. Lønholdt</i> , Stu- diestræde 14.
—	Overretssagfører <i>E. A. Reisz</i> , Fiolstr. 17.
—	Overretsprokurator <i>T. F. V. Steinthal</i> , Vester- gade 10.
—	Overretssagfører <i>P. E. Sporon</i> , Nørreg. 16.
—	Malermester <i>Hansen</i> , St. Pederstræde 45.
Kjøbenhavns 4.	Apotheker <i>Chr. Lassen</i> , Kronprindsensgade 1, <i>Formand</i> .

- Valgkreds.
- Kjøbenhavn 4.** Gross., Kapt. *Chr. Elster*, Hovedvagtsg. 8.
 — Kammerass. *J. Konnerup*, Kronprindsensg. 12.
 — Etatsraad, Assessor pharm. *H. A. Piper*,
 — Gothersgade 35.
 — Possementmager *J. Andersen*, Silkegade 10.
 — Skibsform. *A. V. Andersen*, Gothersgade 51.
 — Klædehandler *A. Wendrich*, Kjøbmagerg. 28.
- Kjøbenhavn 5.** Manufakturhandler *E. H. Ryssel*, Griffen-
 — feldtsgade 22, *Formand*.
 — Tømremester *J. C. Jørgensen*, Nørrebrog. 13.
 — Maskinfabrikant *H. R. Koefoed*, Dosseringen 32.
 — Lærer *L. Larsen*, Blegdamsvej 18.
 — Oberst *M. S. F. Hedemann*, Østerbrogade 58.
 — Skrædermester *J. P. Hjorth*, St. Hansgade 7.
 — Fabrikant *L. N. Levin*, Voldmestergade 39.
 — Formand *Jørgen Petersen*, Nansensgade 54.
 — fhv. Landm. *Jørgen Steffensen*, Livjærgerg. 25.
 — Grosserer *Edv. Vermehren*, Nørrebrogade 18.
 — Godskasserer *O. Poulsen*, Sortedamsdoss. 61.
 — Assistent *C. O. V. Berg*, Evaldsgade 12.
 — Handelsgartner *L. Jensen*, Tagensvej 39.
 — Urtekr. *Chr. Larsen*, Lægef. Bol. Bb. 13.
 — Blikkenslager *Holger Kjølstad*, Kjøbmager-
 — gade 58.
 — Direktør *C. T. Rothman*, Bredgade 75.
 — Redaktør *H. R. Hjort-Lorenzen*, Rosenvængets
 — Sidealle 6.
 — Manufakturhldr. *P. Mortensen*, Østerbrog. 44.
 — Fiskehandler *C. C. Thomsen*, Frederiksborgg. 26.
 — Tømremester *Wulf*, Østerbrogade 21.
- Kjøbenhavn 6.** Dr. phil. *Vilh. Bergsøe*, Nyhavn 63, *Formand*.
 — Højesteretsassessor *P. Koch*, Ny Toldbodg. 35.
 — Grosserer *Harald Hansen*, St. Annæplads 17.
 — Malermester *L. Hansen*, Toldbodgade 16.
 — Kammerassessor *I. Johansen*, Kasino.
 — Urtekrammer *Jul. Ottosen*, Bredgade 19.
 — Kobbmedmester *H. F. Petersen*, St. Strand-
 — stræde 35.
- Kjøbenhavn 7.** Højesteretsadvokat *H. B. Halkier*, Gothers-
 — gade 58, *Formand*.

Valgkreds.

- Kjøbenhavns 7.** Grosserer *J. H. Mannheimer*, Kronprindsessegade 20.
 — Murermester *Chr. Dabelsteen*, Dr. Tværgade 56.
 — Tømrer *Harald Olsen*, Adelgade 27.
 — Forvalter *P. Rasmussen*, Adelgade 29.
 — Møbelfabrikant *F. P. Roerup*, Adelgade 14.
 — Smedemester *Niels Lund*, Adelgade 29.
 — Redaktør *A. J. Meyer*, Dr. Tværgade 25.
- Kjøbenhavns 8.** Kommandør *P. F. Giødesen*, Krokodillegade 22, *Formand*.
 — Oberst *v. Schnitter*, Rosenvængets Sideallee 3.
 — Skibbygmester *J. H. Gullach*, Delfing. 30.
 — Skolebestyrer *A. Hoffmann*, Hindegade 4.
 — Snedker *Chr. Rheinlander*, Adelgade 106.
 — Barber *J. Schnoor*, Gernersegade 1.
 — Skibsmægler *F. B. Willer*, Borgergade 93.
 — Kvartermænd *L. P. Heller*, Elefantgade 40.
- Kjøbenhavns 9.** Malermester *Chr. Jensen*, Lille Torvegade 34, *Formand*.
 — Pladsmester *L. Skyum*, Grønl. Hdls. Plads.
 — Stabssergent *V. G. Siehlau*, Overgade n. V. 49.
 — Værkfører *J. L. M. Eiler*, Vildersgade 10.
 — Skomagemester *Th. Hansen*, Brogade 7.
 — Viktualiehandler *J. Jensen*, Lille Torveg. 26.
 — Bogholder *C. Hartvigsen*, Lille Torvegade 6.
 — Værkmester *E. V. Lund*, Brogade 10.
 — Fuldmægtig *Emil Bruhn*, Vildersgade 22.
- Kjøbenhavns Amts 1.** Overretsprokurator *V. S. Salomonsen*, Gamle Kongevej 163, *Formand*.
 — Overretsassessor *T. Hindenburg*, Gl. Kongevej 90.
 — Professor *C. Goos*, Bernstorffsvej 4.
 — Manufakturhandler *C. Schjøning*, Gl. Kongevej 90.
 — Proprietær *N. Josephsen*, Mariendal.
 — Grosserer *Viggo Rasmussen*, Sophievej 25.
 — Gaardejer *Jan Isbrandtsen*, St. Magleby.
 — — Kapt. *L. Scheel*, Sundby.
 — — Forpagter *M. Westergaard*, Taarnby.
 — — Fabrikant *Tauber-Jensen*, Valby.

Valgkreds.	
Kjøbenhavns Amt	1. Fabrikant <i>Bertel Ipsen</i> , Frederikssundsvej 78.
—	— Gaardbestyrer <i>J. Christiansen</i> , Husum.
—	— Gaardejer <i>Jerg. C. Sørensen</i> , Kirkebjerggaard.
—	— Læge <i>Carl Petersen</i> , Glostrup.
—	2. Entreprenør <i>N. Andersen</i> , Søholm. Gjentofte.
—	3. Handelsgartner <i>Wendt</i> , St. Jørgensbjerg, Roskilde.
—	4. Forpagter <i>Tillisch</i> , Svenstrup, Borup St.
—	5. Proprietær <i>Meyn</i> , Kornerup, Roskilde.
Frederiksb.	1. Kapitein <i>Rasmussen</i> , Helsingør.
—	2. Landinspektør <i>Bonnesen</i> , Fredensborg.
—	3. Proprietær <i>P. Sørensen</i> , Sandviggaard, Hillerød.
—	4. Birkedommer <i>Hvalsøe-Møller</i> , Frederiksværk.
—	5. Stationsforvalter <i>Høgermann</i> , Frederikssund.
Holbæk	1. Farver <i>Baunsgaard</i> , Holbæk.
—	2. Proprietær <i>Madsen</i> , Arnakkegaard, Jyderup.
—	3. Proprietær <i>Manniche</i> , Ruds-Vedby.
—	4. Justitsraad <i>Bech</i> , Lerchenborg, Kallundborg.
—	5. Greve <i>Danneskjold-Samsøe</i> , Brattingsborg, Samsø.
—	5. Toldforvalter <i>Agerskov</i> , Nykjøbing i Sj.
Sorø	1. Tømremester <i>Steffensen</i> , Ringsted.
—	2. Formand <i>P. Rasmussen</i> , Sorø.
—	3. Bankdirektør <i>Købner</i> , Slagelse.
—	4. Hofjægermester <i>Scavenius</i> , Basnæs, Skjelskør.
—	5. Etatsr. <i>Neergaard</i> , Gunderslevholm, Næstved.
Præsto	1. Sagfører <i>Ovesen</i> , Storehedinge.
—	2. Forpagter <i>Ulrich</i> , Rødehus, Thureby.
—	3. Fysikus <i>Knudsen</i> , Næstved.
—	4. Apotheker <i>Aarsleff</i> , Præsto
—	5. Godsforvalter <i>Baumann</i> , Rosenfeldt, Vordingborg.
—	6. Godsejer <i>Scavenius</i> , Klintholm, Stege.
Bornholm Amt	1. Postmester <i>Henningsen</i> , Rønne.
—	2. Kapt. <i>Koefoed</i> , Langemyregaard, Aakirkeby.
Mariebo	(Hovedforeningen) Greve <i>Raben Levetzau</i> , Aalholm, Nysted.
—	1. Dampmøller <i>Bay</i> , Nakskov.
—	2. Proprietær <i>Berthelsen</i> , Binnitze, Mariebo.
—	3. Gaardejer <i>Westenskov</i> , Fjelde, Saxkjøbing.

Valgkreds.

- Mariebo** Amts 4. Gaardejer *Ole Nielsen Loj*, Systofte, Nykjøbing p. F.
 — 5. Overlærer *Andersen*, Stubbekjøbing.
- Odense** — 1. Apotheker, Etatsraad *Lotze*, Odense.
 — 2. Godsforvalter *Mohr*, Schelenborg, Kjærteminde.
 — 3. Justitsraad *Stroyberg*, Assens.
 — 4. Greve *Wedell-Wedellsborg*, Wedellsborg, Eiby.
 — 5. Greve *Ahlefeldt-Laurvig*, Kjærsgaard, Nørre-Aaby.
 — 6. Godsforv. *Holm*, Einsiedelsborg, Kappendrup St.
 — 7. Gaardejer *Fr. Clausen*, Møllegaard, Fangel.
- Svendborg** — 1. Gaardejer *P. C. Bendixen*, Rosildegaard, Nyborg.
 — 2. Forpagter *R. Christiansen*, Eskelund, Kværndrup.
 — 3. Lærer *Bärthelsen*, Svendborg.
 — 4. Proprietær *Berg*, Bavnehøjgaard, Faaborg.
 — 5. Proprietær *Schroll*, Lykkenssæde, Højrup.
 — 6. Proprietær *Petersen*, Møllegaard, Rudkjøbing.
 — 7. Mægler *Grube*, Marstal.
- Hjørring** — 1. Kjøbmand *Jelstrup*, Frederikshavn.
 — 2. Proprietær *Lassen*, Hørbylund, Sæby.
 — 3. Kjøbmand *M. C. Nielsen*, Hjørring.
 — 4. Proprietær *Quistgaard*, Lindholt, Taars.
 — 5. Gaardejer *L. Jensen Lunde*, Øster-Svenstrup.
- Aalborg** Amts 1. Pastor *Bjerre*, Vester Hassing, Nørre-Sundby.
 — 2. Justitsraad *Clod*, Aalborg.
 — 3. Gaardejer *S. Nielsen Rytter*, Veddam, Hadsund.
 — 4. Proprietær *Kjeldsen*, Mølgaard, Aars.
 — 5. Proprietær *Hagen*, Gunderstedgaard, Nibe.
- Thisted** — 1. Proprietær *Hasselbalch*, Nørgaard, Øster-Svenstrup.
 — 2. Toldinspektør *Falch*, Thisted.
 — 3. Prokurator *Abildhauge*, Vestervig.
 — 4. Kammerjunker *Hedemann*, Glumstrup, Karby.
- Viborg** — 1. Kjøbmand *Calundan*, Skive.
 — 2. Redaktør *Angelo*, Viborg.
 — 3. Godsejer *Ræder*, Palstrup, Rødkjærsbro.

Valgkreds.	
Viborg	Amts
	4. Hofjægermester <i>Honnens de Lichtenberg</i> , Bidstrup, Laurberg.
—	5. Kammerherre <i>Lüttichau</i> , Tjele, Onsild.
Randers	1. Apotheker <i>Hansen</i> , Hobro.
—	2. Justitsraad <i>Hvass</i> , Rolighed, Randers.
—	3. Proprietær <i>Høy</i> , Pindsminde, Allingaabro.
—	4. Hofjægermester <i>Dinesen</i> , Katholm, Grenaa.
—	5. Godsejer <i>Secher</i> , Bjørnsholm, Trustrup.
Aarhus	1. Hofjægermester <i>Holstein-Rathlou</i> , Rathlousdal, Odder.
—	2. Toldkasserer <i>Raffn</i> , Aarhus.
—	3. Jægermester <i>Friis</i> , Lyngbygaard, Brand St.
Skanderb.	1. Fabrikant <i>Stallknecht</i> , Horsens.
—	2. Fabrikant <i>Zeltner</i> , Silkeborg.
—	3. Godsejer <i>Westenholz</i> , Mattrup, Brædstrup.
Vejle	1. Skoleinspektør <i>Johansen</i> , Fredericia.
—	2. Overretssagfører <i>Bennetzen</i> , Kolding.
—	3. Byfogedfuldmægtig <i>Birch</i> , Vejle.
—	4. Godsejer <i>Steensens de Leth</i> , Hvolgaard, Uldum.
—	5. Etatsraad <i>Eckardt</i> , Ørumgaard, Daugaard.
—	6. Pastor <i>Mørk-Hansen</i> , Vonsild, Kolding.
Ringkjøb.	1. Fysikus <i>Holst</i> , Ringkjøbing.
—	2. Læge <i>Krarup</i> , Lemvig.
—	3. Redaktør <i>Welsch</i> , Holstebro.
—	4. Lieutenant, Postmester <i>Theill</i> , Herning.
—	5. Proprietær <i>Matzen</i> , Slumstrup, Skjern.
Ribe	1. Kjøbmand <i>Brorson</i> , Varde.
—	2. Pastor <i>Cramer</i> , Esbjerg.
—	3. Fysikus <i>Kjær</i> , Ribe.
—	4. Proprietær <i>V. Hansen</i> , Petersborggaard, Lunderskov.
Færøerne.	Sysselmand <i>Olsen</i> , Klaksvig, Nordero.

Repræsentanter for Højrepressen.

- Direktør *Ritzau*, Kjøbmagergade 26.
 Cand. *H. N. Larsen*, Berlingske Tidende.
 Cand. *Hjorth*, Fiolstræde 19.
 Redaktør *Davidson*, Helgolandsgade 13.
 Redaktionssekretær *Nathansen*, Jernbanegade 1.
 — *H. C. Knauer*, Avisen.
 Cand. mag. *H. C. A. Lund*, Dagbladet.
 Journalist *A. Falkmann*, Nationaltidende.
 Cand. jur. *M. Vogel Jørgensen*, Nørrevoldgade 62.
 Cand. juris *Friis*, Dagbladet.
 Kapitajn *M. Gjørup*, Griffenfeldtsgade 35.
 Kancelliraad *Henriques*, Frederiksberg.
 Redaktør *A. J. Meyer*, Dronningens Tværgade 25.
 — *H. Wulff*, Ny Vestergade.
 — Protokolfører *J. Olsen*, Ugebl. f. Danmarks Højreforeninger.
 — *Manicus*, Berlingske Tidende.
 — *Grove*, Dagbladet.
 — *Carstensen*, Dagens Nyheder.
 — *Hiort-Lorenzen*, Nationaltidende.
 — *Fr. Hansen*, Avisen.
 — *Haase*, Nørrebrogade 44.
 — *Herdahl*, Københavns Amts Avis, Lyngby.
 — *Andersen*, Hørsholm Avis.
 — *Sørensen*, Helsingørs Avis.
 Cand. juris *Hanson*, Frederiksborg Amtstidende.
 Redaktør *Clausen*, Isefjords-Posten.
 — *Christensen*, Roskilde Avis.
 — *Opffer*, Kjøge Avis.
 — *Sigfr. Olsen*, Stevns Avis.
 — *C. Olsen*, Faxe Avis.
 — *Mohr*, Præstø Amtstidende.
 — *Villerup*, Vordingborg Avis.
 — *Lohmann*, Møens Avis.
 — *Häuser*, Sorø Avis.
 — *Hansen*, Sjællandsposten.
 — *Bønnelycke*, Holbæk Amts Avis.
 — *Thortsen*, Kallundborg Avis.
 — *Fazholm*, Nykjøbing-Posten.
 — *Branner*, Slagelseposten.

- Redaktør *Jensen*, Korsør Avis.
 — *Jacobsen*, Lolland-Falsters Stiftstidende.
 — *Voetmann*, Kjerteminde Avis.
 — *Blumensaadt*, Nyborg Avis.
 Etatsraad *Dreyer*, Fyens Stiftstidende.
 Redaktør *Assam*, Svendborg Amtstidende.
 — *Dankier*, Ølandenes Dagblad.
 Assessor *Deichmann*, Faaborg Dagblad.
 Redaktør *Engsig-Karup*, Assens Avis.
 — *Petersen*, Ærø Avis.
 — *Pagh*, Bogense Avis.
 — *Eriksen*, Middelfart Dagblad.
 — *Christensen*, Fredericia Avis.
 — *Augsburg*, Koldingposten.
 — *Hertz*, Vejle Amts Avis.
 — *Fogh*, Horsens Avis.
 Konsul *Mørk*, Aarhus Stiftstidende.
 Redaktør *Nielsen*, Jyllandsposten.
 — *Elmenhoff*, Randers Amts-Avis.
 — *Færch*, Grenaa Avis.
 — *Mohn*, Ebeltoft Avis.
 — *Johansen*, Hobro Avis.
 — *Høm*, Nordjyllands Folkeblad.
 — *Vogelius*, Frederikshavns Avis.
 — *Wulff*, Hjørring Amtstidende.
 — *Møller*, Thisted Amts-Avis.
 — *A. Nielsen*, Nykjøbing p. M.
 — *Hestbech*, Lemvig Avis.
 — *Welsch*, Holstebro Avis.
 — *Angelo*, Viborg Stiftstidende.
 — *Jensen*, Skive Avis (*Lauritz Nielsen* medte).
 — *Kjelst*, Vardeposten.
 — *Stegemann*, Ribe Stiftstidende.
 — *Bønnelycke*, Odder Avis.

Repræsentanter for konservative Klubber.

- Kjøbenhavn, Redaktør *C. Carstensen*, Formand, Øster-
 gade 38.
 Lærer *Hvidberg*, Thorvaldsens Vej 10.

Kjøbenhavn,	Lieutenant <i>Rasmussen</i> , Nørrevoldgade 44. Assistent <i>Flagstad</i> , Rosendalsvej 14. Cand. juris <i>Ulrich</i> , Elmegade 21. Urtekræmmer <i>Ekmann</i> , Larslejstræde 10. Lieutenant <i>Gyth</i> , Brogade 2.
Kongens Lyngby,	Forpagter <i>Lund</i> , Carlshøj.
Hørsholm,	Teglværkejer <i>Frederichsen</i> , Sølyst.
Frederiksborg, nordre,	Lieutn. <i>Wielandt</i> , Nakkehoved, Esrom.
Hillerød,	Overretssagfører <i>Raaschou</i> .
Frederiksværk,	Fabrikant <i>Anker Heegaard</i> .
Slangør,	Gaardejer <i>Ole Pedersen</i> , Hørup.
Skibby,	Godsfuldmægtig <i>Christensen</i> .
Roskilde,	Skoleinspektør <i>Jacobsen</i> .
Kallundborg,	Konsul <i>Colding</i> .
Holbæk Amts 3.	Lærer <i>Hansen</i> , Hallenslev, Filipdal.
Sorø,	Sagfører <i>Bronée</i> .
Slagelse,	Materialist <i>Andersen</i> .
Skjelskør,	Kjøbmand <i>Meding</i> .
Næstved,	Adjunkt <i>Mossin</i> .
Vordingborg,	Cand. theol., Lærer <i>Barfoed</i> .
Kjøng pr. Lundby,	Skolelærer <i>Jacobsen</i> , Sallerup.
Nykjøbing p. Falster,	Overlærer <i>Langkjær</i> . Proprietær <i>Brun</i> , Boderupgaard, Nykjøbing.
Saxkjøbing,	Overlærer <i>Rasmussen</i> (Læge <i>Halvorsen</i> mødte).
Rønne,	Adjunkt <i>Ølgaard</i> .
Allinge,	Sandemand <i>Jensen</i> , Hullegaard.
Odense,	Landinspektør <i>Andersen</i> .
Svendborg,	Fuldmægtig <i>Schmidt</i> .
Assens,	Overretssagfører <i>Nielsen</i> .
Faaborg og Omegn,	Proprietær <i>Berg</i> , Bavnehøjgaard.
Allested m. fl. Sogne,	Gartner <i>Hansen</i> , Søbysøgaard, Ringe.
Haarby,	Gaardejer <i>Carl A. Hansen</i> , Haarby, Flemløse.
Allesø m. fl. Sogne,	Gaardbest. <i>R. C. Sørensen</i> , Allesø, Næsbyhoved-Broby.
Gislev-Elledsted,	Forpagter <i>R. Christiansen</i> , Eskelund, Kværndrup.
Midtøen,	Overretssagfører <i>Preben Hoskjær</i> , Frederikslund, Aarup.
Nyborg,	Baron <i>Reedtz-Thott</i> , Biskopstorp, Ullerslev.
Kjerteminde.	Hofjægermester <i>Vind</i> , Sanderupgaard, Marslev.
Vigerslev og Omegn,	Proprietær <i>Hastrup</i> , Fugleviglund, Breed.
Munkebo og Omegn,	Baadfører <i>Martin Rasmussen</i> , Munkebo, Kjerteminde.

Kværndrup o. Omegn,	Greve <i>Ahlefeldt-Laurvig-Bille</i> , Egeskov, Kværndrup.
Fredericia,	Doktor <i>Vogelius</i> .
Børkop,	Baron <i>Wedell-Wedellsborg</i> , Nebbegaard.
Daugaard,	Grev <i>Rantzen</i> , Rosenvold, Barrit (Proprietær <i>Ahlmann</i> mødte).
Vejle,	Konsul <i>Thisted</i> .
Horsens,	Overretssagfører <i>Plenge</i> .
Aarhus,	Overlærer <i>Wiggers</i> .
Randers,	Proprietær <i>Boldsen</i> .
Tvede,	Lærer <i>Blicher</i> , Tvede, Randers.
Hørning.	Baron <i>Rosenkrantz</i> , Balskov, Løgten.
Ebeltoft,	Borgmester <i>Lange</i> .
Grenaa,	Lærer <i>Reventlov</i> .
Hobro,	Kapitain <i>Lohff</i> .
Aalborg,	Konsul <i>Rechnitzer</i> .
Løgstør,	Godsejer <i>Helms</i> , Vaar.
Hjørring,	Redaktør <i>Wulff</i> .
Løkken,	Forpagter <i>Witthoft</i> .
Hvetbo Herred,	Gaardejer <i>Chr. P. Haugaard</i> , Østrup, Brønderslev (Kammerherre <i>Skeel</i> mødte).
Frederikshavn,	Telegrafbest. <i>Gredsted</i> .
Mosbjerg og Omegn,	Proprietær <i>Buchvaldt</i> , Leerbæk, Frederiksh.
Kvissel og Omegn,	Proprietær <i>Gronbæk</i> , Nederskoven.
Sindal og Omegn,	Propt. <i>Hasselbalch</i> , Linderumgaard.
Flade m. fl. Sogne,	Lærer <i>Andreasen</i> , Gjerum, Frederikshavn.
Dronninglund,	Proprietær <i>Lassen</i> , Herbylund, Sæby.
Finderup m. fl. Sogne,	Pastor <i>Gredsted</i> , Finderup, Viborg.
Viborg,	Mægler <i>Marcussen</i> .
Skive,	Proprietær <i>Schütte</i> , Eskjær.
Nykjøbing p. Morsø,	Toldforvalter <i>Neidhardt</i> .
Thisted,	Toldinspektør <i>Falch</i> .
Vestervig,	Kjebmand <i>Yde</i> (Proprietær <i>Eyber</i> mødte).
Hvidbjerg,	Proprietær <i>Foget</i> , Thyholm.
Varde,	Toldforvalter <i>Nissen</i> (Kbm. <i>Brorson</i> mødte).
Lemvig,	Sagfører <i>Esmann</i> .
Holstebro,	Sagfører <i>Aggerholm</i> .
Vamdrup,	Stationsforvalter <i>Skovsted</i> .
Ødis-Bramdrup,	Proprietær <i>Broksted</i> , pr. Vamdrup.
Kolding,	Kjebmand <i>C. Nielsen</i> .

Andre politiske Mænd.

Proprietær *Ahlmann*, Langholdt, Nørresundby.
 Overretssagf. *Andresen*, Nykjøbing p. F.
 Landinspektør *Asmussen*, Birkeholm, Brædstrup.
 Krigsminister *Bahnson*, Frederiksberg Allee 40.
 Dr. *Barfod*, Lykkesholms Allee 3.
 Kammerjunker *Barner*, Eskildstrup, Ringsted.
 Proprietær *Barner*, Mørdrup, Slangerup.
 Proprietær *Bay*, Follerup, Fredericia.
 Godsejer *Bech*, Engelsholm, Vejle.
 Godsejer *Bech*, Taarnborg, Korsør.
 Overretssagfører *Beyer*, Næstved.
 Baron *Bille-Brahe*, Fraugdegaard, Marslev.
 Baron *Bille-Brahe*, Frederiksgade 1.
 Kammerherre *Bille*, Bredgade 45.
 Forpagter *Bokelmann*, Nørregaard, Rødby.
 Kjøbmand *E. A. Borch*, Kolding.
 Gross. *L. Bramsen*, Grundtvigsvej 6.
 Proprietær *P. St. Breinholt*, Volder, Ramme.
 Proprietær *Brendstrup*, Fladbirk, Sæby.
 Doktor *Busch*, Ballerup.
 Kapitain *Bürrentzen*, Nørregade 22.
 Stiftsfysikus *Bünger*, Aarhus.
 Kontorchef *Carstensen*, Frederiksborggade 23.
 Godsejer *Castenschiold*, Borreby, Skjelskør.
 Gaardejer *A. Christensen*, Ørby, Helsingør.
 Gaardejer *N. Christensen*, Sejlflod, Aalborg.
 Guldsmed *E. Christiansen*, Odense.
 Gaardejer *L. Christiansen*, Ærenlund, Ringe.
 Skovrider *Clausen*, Dyrehavegaard, Svendborg.
 Generalkonsul *de Coninck*, Bredgade.
 Proprietær *Cortsen*, Gundestrup i Fjerritslev.
 Kapitain *Dahl*, Slagelse.
 Kjøbmand *Dettefsen*, Bogense.
 Kapitain *Dons*, Fredericiagade 27.
 Malermester *Engmann*, L. Torvegade 34.
 Gaardejer *Morten Eriksen*, Hejls, Kolding.
 Apotheker *Esmann*, Ørstedesvej 19.
 Etatsraad *Finsen*, Skovhuset, Valle.

Herreekviperingshandler *Fisker*, Frederiksborggade 19.
 Doktor *Fraenkel*, Slagelse.
 Rektor *Fritsche*, Ribe.
 Kapitein *Friis*, Flinterupgaard, Filippsdal.
 Arkitekt *Granzow*, Frederiksborggade 42.
 Konsul *Green*, Kongens Nytorv 3.
 Grosserer *Gron*, Holmens Kanal 7.
 Proprietær *C. Hansen*, Solevadgaard, Fangel.
 Gaardejer *H. P. Hansen*, Bjerrede, Thureby.
 Professor *P. Hansen*, Østerbrogade 5.
 Toldforvalter *Hassing*, Esbjerg.
 Overretssagfører *Heine*, Raadhusstræde.
 Vinhandler *Helstrup*, Thisted.
 Overinspektør *Henningsen*, Rahbeks Allee 25.
 Kjøbmand *Hjorth*, Valdemarsgade 3.
 Gross. *S. Hirsch*, Raadhusstræde 7.
 Apotheker *Hoffmeyer*, Grenaa.
 Malermester *Holm*, Holbæk.
 Generalkonsul *J. Holmblad*, Frederiksholms Kanal 16.
 Kjøbmand *Holst*, Skagen.
 Lensgreve *Holstejn-Holstejnborg*, Amaliegade 3.
 Godsejer *Hoppe*, Toftholm, Mørkøv.
 Bogtrykker *Hostrup-Schultz*, Niels Juelsgade 12.
 Gasværksbestyrer *Howitz*, Gasværket V.
 Kapitein, Dr. phil. *Jacobsen*, Gl. Carlsberg.
 Gaardejer *N. Jacobsen*, Ankjærgaard, Odder.
 Overlærer *Ibsen*, Sorø.
 Proprietær *Jensen*, Skrillingegaard, Middelfart.
 Gaardejer *L. Jensen*, Sværdborg, Lundby.
 Direktør *P. G. C. Jensen*, Frederiksberg Allee 41.
 Stamhusbesidder *Juel*, Hverringe, Kjerteminde.
 Lensbaron *Juel-Brockdorff*, Valdemar Slot, Svendborg.
 Lærer *Jørgensen*, Allerup, Højby.
 Gaardejer *I. P. Jørgensen*, Gandløse, Viksø.
 Forvalter *Viggo Jørgensen*, Høyensgade 18.
 Herredsfoged *Kjeldsen*, Skørpinggaard, Fjerritslev.
 Godsejer *Kjellerup*, Visborggaard, Hadsund.
 Højesteretsadvokat *Klubien*, Bredgade.
 Forvalter *A. Knudsen*, Hejbergsgade 16.
 Etatsraad *Koch*, Vemmetofte, Faxe.

Cand. polit., Assistent *Kornerup*, Bredgade 34.
 Lensgreve *Knuth-Knuthenborg*, Mariebo.
 Herredsfoged *Krarup*, Herning.
 Ritmester *Krogh*, Dr. Tværgade 8.
 Godsejer *Langkilde*, Juelskov, Nyborg.
 Proprietær *Langkilde*, Kroghenlund, Kværndrup.
 Gaardejer *Laurits Larssen*, Stige, Odense.
 Gaardejer *Anton Laursen*, Vigerslev, Odense.
 Godsejer *Lemvig*, Algistrup, Jyderup.
 Bagermester *Lichtenberg*, Adelgade 12.
 Proprietær *Lichtenberg*, Qvistgaard.
 Provst *Lund*, Halsted, Aunede.
 Proprietær *Lund*, Annissegaard, Helsingø.
 Ingeniør *V. Lunn*, Knabstrup, Regstrup.
 Grosserer *Lynghye*, Frederiksholms Kanal 16.
 Apotheker *H. P. Madsen*, Vesterbrogade 72.
 Overlærer *Melchior*, Nyborg.
 Grosserer *Moses Melchior*, Højbroplads 21.
 Konsul *Michaelsen*, Randers.
 Gaardejer *Jac. Mikkelsen*, Kardyb, Stoholm.
 Greve *Moltke*, Nørager, Ruds Vedby.
 Greve *Moltke*, Lystrup, Rønnede.
 Lensgreve *Moltke-Bregentved*, Bregentved, Haslev.
 Grosserer *J. Moresco*, Østergade 24.
 Pastor *Müller*, Herfølge, Vallø.
 Proprietær *N. Møller*, Marielyst, Gjentofte.
 Apotheker *Mørk-Hansen*, Bogense.
 Kjøbmand *Nagel*, Skjelskør.
 Godsejer *Neergaard*, Gyldenholm, Slagelse.
 Godsejer *Neergaard*, Forslevgaard, Fuglebjerg.
 Konsul *C. Nielsen*, Nykjøbing i S.
 Forstander *Chr. Nielsen*, Hindholm, Fuglebjerg.
 Gaardejer *Hans Nielsen*, Ammindrup, Helsingø.
 Sognefoged *Jakob Nielsen*, Brørdrup, Roskilde.
 Prokurator *Nielsen*, Roskilde.
 Gaardejer *N. Nicolaisen*, Lumbsaas, Nykjøbing i S.
 Gross. *W. Nissen*, Tordenskjoldsgade 28.
 Landinspektør *Norgaard*, Silkeborg.
 Forpagter *Nybølle*, Skovgaard, Flemløse.
 Kapitain *Nøkkentved*, Falkoneralle 1 B.

Sagfører *Ohlmann*, Holbæk.
 Snedkermester *Oxelberg*, Smedegade 19.
 Godsforvalter *Permin*, Statafgaard, Haslev.
 Lensgreve *Petersdorff*, Einsidelsborg, Kappendrup.
 Konsul *P. T. Petersen*, Randers.
 Expeditor *Rasmussen*, Nykjøbing i S.
 Godsforvalter *Rasmussen*, Gjorslev, Storehedinge.
 Konsul *M. Rasmussen*, Fredericia.
 Baron *Rosenkrantz*, Sofiendal, Skanderborg.
 Geheimekonferensraad *Rosenørn*, Danasvej 7.
 Grosserer *Ruben*, Kronprindsessegade 6.
 Dr. *Ræder*, Middelfart.
 Lensgreve *Schaffalitzsky de Muckadell*, Arreskov, Korinth.
 Gross. *Schalburg*, Nytorv 5.
 Borgmester *Scharling*, Fredericia.
 Proprietær *Schmidt*, Skjærpinggaard, Hjortshøj.
 Kjøbmand *A. Schmidt*, Kolding.
 Malermester *Schmiegelow*, Nørregade 18.
 Pastor *Schougaard*, Vester-Ulslev, Nysted.
 Proprietær *Schiøller*, Maegaard, Odense.
 Godsforvalter *Seehusen*, Giesegaard, Ringsted.
 Gaardejer *Sillassen*, Rørkjær, Esbjerg.
 Bygningsinspektør *Springborg*, Aarhus.
 Generalauditor *Steffensen*, Ørstedesvej 19.
 Prokurator *Stürup*, Svendborg.
 Cand. polit. *Suenson*, Hyskenstræde 2.
 Forpagter *Thalbitzer*, Thurebyholm, Thureby.
 Dr. phil. *Topsøe*, Vodrofsvej 5.
 Redaktør *Vogelius*, Peder Skramsgade.
 Baron *Wedell*, Overdrevsgaarden, Ringsted.
 Kjøbmand *Willumsen*, Roskilde.
 Proprietær *Winde*, Gl. Burholdt, Brønderslev.
 Prokurator *Zahn*, Kolding.

De valgte Repræsentantskabs- medlemmer ere:

Folkethingsmand, Gaardejer *Aaberg*, Møborg, Lemvig.
 Greve *Ahlefeldt-Laurvig*, Brolykke.
 Dampmøller *Av. Bay*, Nakskov.
 Proprietær *Berthelsen*, Binnitze.
 Redaktør *C. Carstensen*, Østergade 38.
 Forpagter *Christiansen*, Eskelund.
 Greve *Danneskjold-Samsøe*, Ulriksholm, Kjerteminde.
 Folkethingsmand, Statsrevisor *L. Dinesen*, Kjøbenhavn, K.,
 Sekretær.
 Etatsraad *J. C. Dreyer*, Odense.
 Landstingsmand, Professor *C. Goos*, Bernstorffsvej 4.
 Landstingsmand, General *Haffner*, Eegholm, Skibby, og Kjøben-
 havn, Kronprindsessegade 14, Formand.
 Justitsraad *Hvass*, Rolighed, Randers.
 Folkethingsmand, Kapitain *Jagd*, Thorvaldsensvei 9 a.
 Kjøbmand *Jelstrup*, Frederikshavn.
 Redaktør *Kjelst*, Varde.
 Højesteretsassessor *P. Koch*, Ny Toldbodgade 35.
 Landstingsmand *H. P. Larsen*, Frederiksberg Allee 18.
 Ingeniør *Villars Lunn*, Knabstrup, Regstrup.
 Apotheker *H. P. Madsen*, Vesterbrogade 72, Kasserer.
 Landstingsmand, Professor *H. Matzen*, Krystalgade 6.
 Pastor *Mørk-Hansen*, Vonsild, Kolding.
 Landstingsmand, Kammerherre *Neergaard*, Svenstrup, Borup.
 Landstingsmand, Dr. phil. *C. Ploug*, Højbroplads 21.
 Landstingsmand, Lensbaron *Reedtz-Thott*, Gaunø, Næstved.
 Manufakturhandler *E. H. Ryssel*, Griffenfeldtsgade 22.
 Landstingsmand, Kammerherre *Skeel*, Birkelse, Aabybro.

Folkethingsmand, Greve *Scheel*, Ryegaard, Roskilde.
 Folkethingsmand, General *Thomsen*, Bülowvej 24.
 Folkethingsmand, Generalmajor *Tvermoes*, St. Kongensgade 108,
 Næstformand.
 Overlærer *Wiggers*, Aarhus.

Forretningsudvalgets Medlemmer ere: Statsrevisor *Dinesen*,
 Sekretær, Professor *Goos*, Apotheker *Madsen*, Kasserer, Professor
Matzen, Formand, Lensbaron *Reedtz-Thott*, Greve *Scheel*, General
Tvermoes, Næstformand.

Vedtægt

for

en Samvirken imellem Landets Højreforeninger og
 Rigsdagens Højre.

(Vedtagen den 10. December 1883. Ændret den 16. December 1885).

§ 1.

I hvert Aars sidste Fjerdingaar afholdes i Kjøbenhavn et Møde af Delegerede for Højre i Landets Folkethingskredse og Medlemmer af Landstingets og Folkethingets Højre.

Til dette Møde kan der for enhver Folkethingskreds, i hvilken der findes en Højreforening, sendes en af denne valgt Delegeret. Findes der i en Kreds flere Højreforeninger, vælges den Delegerede af disse efter nærmere Aftale imellem dem. For- saavidt Højreforeninger for flere Folkethingskredse slutte sig sammen i en fælles Organisation — f. Ex. for en Landstingskreds —, vælger en saadan Centralforening en særlig Delegeret.

I Folkethingskredse, hvor ingen Højreforening er dannet, kan Repræsentantskabet (§ 4) indbyde en af de Mænd i Kredsen, der have ydet Bidrag til Højre eller paa anden Maade have virket for dettes Sag, til at deltage i Mødet. Ligeledes kan Repræsentant-

skabet indbyde andre Mænd, hvis Medvirkning der maatte være særlige Grunde til at ønske, til at deltage i dette.

Disse Bestemmelser gjælde ogsaa for ekstraordinære Møder, som kunne afholdes, naar der maatte være Anledning dertil.

§ 2.

Øjemedet med Møderne er at styrke og støtte Sammenslutning og Samarbejde af politiske Meningsfæller over hele Landet.

§ 3.

Vedtægtsforandringer og nærmere Regler for Forretningsførelsen kunne vedtages paa ethvert Møde. Dertil sigtende Forslag kunne dog kun blive Gjenstand for Beslutning, naar de forinden Mødet have været meddelte til Deltagerne i dette.

§ 4.

Til at lede de fælles Anliggender og raade over de ved frivillige Bidrag tilvejebragte Pengemidler i det forløbne Aar vælges paa det ordinære Møde et Repræsentantskab paa 30 Medlemmer, hvilke vælges frit. Skeer der Afgang i Aarets Løb, kan Repræsentantskabet supplere sig selv.

§ 5.

Repræsentantskabet vælger en Formand, en Næstformand, en Sekretær, en Kasserer samt et Forretningsudvalg, der imellem Repræsentantskabets Møder fungerer paa dettes Vegne. Forretningsudvalget vælger en Formand. Paa Forslag af Forretningsudvalget kan Repræsentantskabets Formand træffe nærmere Bestemmelse om Ordningen af Forholdet mellem Repræsentantskabet og Forretningsudvalget og om Forretningsførelsen i det Hele.

§ 6.

Møderne, der indkaldes med 14 Dages Varsel, aabnes og ledes af Repræsentantskabets Formand.

I Henhold til de samme Vedtægter skal Formanden for Repræsentantskabet søge at lade Mødet foretages i den Tid og i den Anledning at maatte meddele d'Herre at for høje-
 stede Formand for Repræsentantskabet besvare endnu ikke
 behøver sig saa vel at han har været at lyde sig Højres an-
 see anstændige Tjeneste som den der har vilde tilbringe
 og jeg man herfor som Næstformand for Repræsentantskabet forve-
 kan godt jeg formaae at træde i vor høje-
 stede Formand vil lindre dette ønske

Onsdag den 24de Novbr. 1886, Kl. 6 Aften, samledes de Indbudte, som havde efterkommet Indbydelsen, i den store Sal i Larsens Lokale paa St. Annæ Plads, der var prydet med Højres Arbejder- og Vælgerforenings og den københavnske konservative Klubs Hovedbannere samt et stort Antal af den førstnævnte Forenings Kredsfaner.

Repræsentantskabets Næstformand, Folkethingsmand, Generalmajor *Tvermoes* indtog Forsædet og aabnede Mødet med følgende Udtalelse:

I Henhold til Vedtægten for en Samvirken imellem Landets Højreforeninger og Rigsdagens Højre skal der i hvert Aars sidste Fjerdingaar holdes et Møde af Delegerede her i Kjøbenhavn. Disse Møder have, som d'Hrr. ville vide, hidtil været holdte i December Termin, men der har forskjellige Gange og ved flere Lejligheder været rejst det Spørgsmaal, om det ikke vilde være heldigere at holde dem tidligere, og navnlig er der blevet udtalt det Ønske, at de maatte blive holdte i Begyndelsen af Oktober Maaned. Højres Repræsentantskab har havt dette under nøje Overvejelse, men har ikke kunnet gaa ind paa det sidste Forslag af den Grund, at det jo er urimeligt at holde et Delegeretmøde, paa hvilket politiske Sager skulle afhandles, netop som Rigsdagen i Reglen er traadt sammen, og der altsaa ikke haves Overblik over den politiske Situation. Paa den anden Side har Repræsentantskabet næret Betænkelighed ved at udsætte Mødet til December Termin, fordi det jo ikke var umuligt, at Rigsdagssamlingens Slutning kunde falde sammen med Tomanedersdagen efter dens Begyndelse, og man ikke vilde finde det rigtigt, at Delegeretmødet blev holdt paa en Tid, da Rigsdagen ikke var samlet. Det er disse forskjellige Momenter, der have bevæget Repræsentantskabet til at fastsætte Mødet til idag og imorgen.

I Henhold til de samme Vedtægter skal Formanden for Repræsentantskabet aabne og lede Mødets Forhandlinger. Jeg beklager i den Anledning at maatte meddele d'Hrr., at vor højt-agtede Formand for Repræsentantskabet desværre endnu ikke befinder sig saa vel, at han har vovet at byde sin Helbred en saa anstrengende Tjeneste som den, der her vilde tilfalde ham, og jeg maa derfor som Næstformand for Repræsentantskabet forsøge, saa godt jeg formaaer, at træde i vor højtagede Formands Sted.

Jeg skal da i denne Egenskab herved aabne det fjerde Delegeretmøde, og jeg skal gjøre det med det Ønske, at den samme friske, frejdige, patriotiske og dog maadeholdne Aand og Tone, der har hvilet over de Forsamlinger, vi tidligere have holdt, ogsaa maa give denne sit Præg, og i det Haab, at den ærede Forsamling vil tiltræde dette Ønske, beder jeg den indlede vore Forhandlinger med et nifoldigt Leve for vort gamle, kjære Fædreland og dets ophøjede Monark. Danmark leve! Kongen leve!

Forsamlingen rejste sig og raabte ni kraftige Hurraer.

Repræsentantskabets Næstformand fortsatte derefter saaledes:

Jeg skal endnu, inden jeg gaaer over til Forhandlingerne, gjøre følgende Meddelelser. Enhver af d'Hrr., der maatte ønske Ordet under Forhandlingerne, anmodes om at anmelde dette for Folkethingsmand, Grev Scheel til Ryegaard, der har paataget sig at fungere som Sekretær her ved Mødet; jeg beder Dem for ham opgive Deres Navn, Deres Stilling og Deres Hjemsted. De skulle da faa Ordet i den Orden, hvori De ere indmeldte. Fremdeles vil jeg, da det selvfølgelig er ønskeligt, at saa Mange som muligt kunne komme til Orde, og at vi faa Stemmer at høre fra forskjellige Egne af Landet, fastsætte, at Enhver, der faaer Ordet, kan have det i et Kvarter, og at han kun kan faa Ordet igjen efter fornyet Indmelding. Denne Regel kan selvfølgelig ikke gjælde for dem, der have paataget sig at indlede Diskussionerne om de forskjellige Spørgsmaal, da dette ikke vil konvenere med Hensyn til de Udviklinger, de ville give deraf, men jeg antager, at heller ikke de, naar Tydelighed og Klarhed ikke gjøre det nødvendigt, ville strække deres Foredrag ud over længere Tid, end der absolut udfordres dertil. Ligeledes forbeholder jeg mig, forsaavidt jeg maatte finde, at det vil være fremmende for Diskussionen,

udenfor den ved Indmeldelserne givne Orden at give enkelte Medlemmer af Forsamlingen Ordet, selvfølgelig dog kun for ganske korte Bemærkninger. Jeg beder d'Hrr., der tage Ordet, at ville tale fra den her foran staaende Talerstol; de ville da være mest sikre paa at blive hørte over hele Salen.

Efter endnu at have omtalt enkelte Ordensbestemmelser aabnede Næstformanden Forhandlingerne om den første Sag paa Dagsordenen, som angik de konservative Klubbers Forhold til Højre, og efterat Næstformanden havde fremsat nogle vejledende Bemærkninger om Sagen, indledes Forhandlingen af Medlem af Højres Forretningsudvalg, Landstingsmand, Kammerherre, Lensbaron *Reedtz-Thott* til Gaunø, der paa Forretningsudvalgets Vegne havde forhandlet om Forholdet med Formanden for de forenede konservative Klubber, Redaktør *C. Carstensen*. Efter Indledningsforedraget forelagde han for Forsamlingen Forslag til Bestemmelser, om hvilke de to Herrer vare blevne enige.

Efterat disse Forslag vare omdelte, og der var gjort Ophold i fem Minuter, for at Deltagerne i Mødet kunde gjøre sig bekendte dermed, anbefalede Redaktør *Carstensen* at vedtage Forslagene og meddelte, at Delegerede for de forenede konservative Klubber paa et Møde samme Dag enstemmig havde sluttet sig til dem.

Forinden Forhandlingen fortsattes, henlede Næstformanden Opmærksomheden paa, at alle de Tryksager, der uddeltes, ligesom ogsaa Mødets Forhandlinger selvfølgelig maatte betragtes som fortrolige Sager, hvorover de enkelte Medlemmer ikke vare Herrer; der vilde fra Repræsentantskabets Side blive sørget for, at der gaves en offentlig Meddelelse angaaende Alt, hvad der af Forhandlingerne vedkom Offentligheden.

I den paafølgende Forhandling deltog Adjunkt *Mossin* fra Herlufsholm, Toldinspektør *Falch* fra Thisted, Cand. polit. *Suenson* fra Kjøbenhavn, Apotheker, Etatsraad *Lotze* fra Odense og *Indlederen*, hvorefter det forelagte Forslag vedtoges enstemmig. Det lyder saaledes:

Forsamlingen vedtager:

1. Højres Delegeretmøde er fælles Repræsentation for alle Højreforeninger, hvorfor der til samme indbydes Formanden for den konservative Klub i hver Folkethingskreds; forsaavidt der i en Folkethingskreds er flere Klubber, vælge disse en Repræ-

- sentant for samtlige Klubber i Kredsen, til hvem fornødne Henvendelser Kredsen vedrørende rettes, ligesom han ogsaa som saadan indbydes til Delegeretmødet.
2. Som en Følge heraf er, ogsaa for de konservative Klubbers Vedkommende, den øverste Ledelse af Højres Arbejde udadtil beroende hos Højres Repræsentantskab og Forretningsudvalg, hvorfor Klubbernes Fællesbestyrelse bør opgive for Forretningsudvalget, hvorledes hver enkelt Klub er organiseret, og hvem der udgjør dens Bestyrelse.
 3. I alle Sager, som angaa de konservative Klubber, konfererer Højres Forretningsudvalg med et af de forenede Klubbers Forretningsudvalg valgt Medlem.
 4. Formændene for de stedlige Højreforeninger og konservative Klubber i vedkommende Folkethingskreds ere forpligtige til, hvor der er Tale om politisk Virksomhed udadtil, forud at konferere med hinanden om denne Virksomheds Gjennemførelse.

Efter Dagsordenen indledede Folkethingsmand, Statsrevisor *L. Dinesen*, der hilsendes med stærke Bravoraab og Bifaldsklap, derefter en Forhandling angaaende de forestaaende Folkethingsvalg. I den langvarige Forhandling herom deltog Overretsassessor *T. Hindenburg* af Frederiksberg, Landstingsmand *Rump* (nu Amtmand i Hjørring), Landstingsmand, Professor *Styr* fra Kjøbenhavn, Folkethingsmand, Amtsforvalter, Kapitain *Jagd* af Frederiksberg, Folkethingsmand, Professor *Scharling* af Frederiksberg, Overretssagfører *Plenge* fra Horsens, Pastor *H. C. D. Müller* fra Herfølge, Baadfører *Martin Rasmussen* fra Munkebo, Kommandør *P. F. Giødesen* af Kjøbenhavn, Overretssagfører *W. S. Salomonsen* af Frederiksberg, Toldforvalter *Neidhardt* fra Nykjøbing paa Morsø, Redaktør *Mohr* fra Præstø, Assistent *Kornerup* fra Kjøbenhavn og Landstingsmand, Gaardejer *Raben* fra Vonsild, hvorefter Indlederen sluttede Forhandlingen, og Mødet blev afbrudt Kl. 9³/₄.

Derefter samledes saa mange af Deltagerne, som Spisesalen kunde rumme, til en Fællesspisning. Der blev ved denne og derefter ved Punscheglassene holdt en lang Række Skaaltaler, og der herskede den fornøjeligste, fædrelandssindede Stemning.

Torsdag den 25de November, omtrent Kl. 10 Formiddag, gjenoptoges Mødet i den samme Sal som den foregaaende Dag.

Repræsentantskabets Næstformand, Folkethingsmand, Generalmajor *Tvermoes*: Jeg anmoder d'Hrr. om at erindre, at vore Forhandlinger her, og hvad der uddeles her, ere fortrolige Sager, som ikke ønskes meddelte af Nogen undtagen i den Form, hvori de gjengives af Repræsentantskabet. Dette skal sørge for, at saavel de kjøbenkavnske Blade som Provindsbladene saa hurtig, som kun muligt, faa de i saa Henseende fornødne Meddelelser. Hovedgrunden til, at jeg minder herom, er, at det ved tidligere Lejlighed har viist sig at være overordentlig uheldigt, naar man skynder sig altfor meget at telegrafere, hvad der ikke er vedtaget, idet det derved er blevet Tilfældet, at man i Provindsblade har kunnet læse Resolutioner, som ikke bleve vedtagne i den Form, hvori de vare telegraferede. Jeg gjentager indstændig denne Anmodning, idet jeg lover, at der fra Repræsentantskabets Side skal blive gjort alt Muligt, for at Meddelelsen fra det skal blive befordret til Hovedstadsbladene og Povindsbladene saa hurtig, som Omstændighederne paa nogen Maade tillade det.

Jeg vil dernæst bemærke, at jeg fastholder de samme Regler for Diskussionen idag som for den igaar, og jeg beder derfor d'Hrr., der maatte ønske Ordet, at henvende sig til den fungerende Sekretær, Folkethingsmand, Grev Scheel.

Vi gaa derefter til den paa Dagsordenen for denne Dags Møde først opførte Sag:

Højres Opgave under den nuværende politiske Stilling.

Til Indledning af Drøftelsen af dette Spørgsmaal skal jeg give Ordet til Landstingsmand, Professor Matzen.

Forretningsudvalgets Formand, Landstingsmand, Professor Dr. juris *H. Matzen*, der modtoges med stærkt Bifald:

Højtærede Forsamling! Naar vi ville drøfte det Spørgsmaal, om vort Parti har vundet Fremgang i de sidst forløbne Aar, og hvori denne Fremgang lægger sig for Dagen, troer jeg, at netop et saadant Møde som dette indeholder talende Bevis paa, at der i det Mindste i en Retning har været Fremgang, nemlig i Retning af Organisation og Sammenhold. De Møder, som vi her holde, ere kun et Par Aar gamle, og dog ere de allerede gaaede over til at blive regelmæssige Bestanddele af vort politiske Liv, saa at

man vilde føle det som et Savn, hvis de bortfaldt. Og spørger man: hvilken er disse Møders Betydning? vil jeg sige, at de skulle udtrykke Højres Opfattelse af den foreliggende politiske Situation og vor derpaa grundede Anskuelse om, i hvilken Retning den politiske Virksomhed skal udfolde sig. Deraf følger ganske naturlig, at Udtalelserne paa Møderne klinge i Harmoni med de vextende politiske Tilstande. Til Bevis herpaa tjene f. Ex. Udtalelserne paa de to sidste Højremøder. December-Mødet i 1884 bar Vidnesbyrd om den Erkjendelse, at det ikke kunde blive ved at gaa, som det hidtil var gaaet med at give efter og atter give efter; nu maatte der sættes en Grændse, thi nu var Venstre gaaet saa vidt i Retning af Angreb og Overgreb, at vi, hvis det fremturede paa den Maade, maatte gribe til Nødværget. Vi varede dem tydelig nok Gang efter Gang, men Venstre lod sig ikke standse. Med beraad Hu fremkaldte det Konfliktten ved at hindre en regelmæssig Finantslovs Tilvejebringelse og derigjennem kaste os ud i de uregelmæssige Tilstande, hvori vi endnu befinde os. Det turde dog være givet, at de to Venstrepartier gjorde det i en noget forskjellig Stemning. „Evropæerne“ under Hørup gjorde det med koldt beregnende Overlæg — de vilde ud og proklamere Selvhjælpens Politik —, medens „de Danske“ under Hr. Berg vel egentlig mere bleve drevne af den sorte Skæbne; det var deres egne store Ord og stærke Trusler, der tvang dem ud i Provisoriet. Derpaa fulgte de revolutionære Tilløb ude i Befolkningen, som ogsaa havde en noget forskjellig Karakter. Evropæerne holdt sig koldt beregnende, søgte saavidt muligt at klare sig for Straffeloven, idet de lod Politimestrene sidde i Fred paa Tribunerne og kun af en Fejltagelse kom for Skade at kompromittere sig ved Historien om Hasselkjæppen. Den satte en saadan Skræk i Blodet, at Hørup derefter endog anskaffede sig en Straamand til Dækning. Den anden Sides, Bergs Partis Politik var derimod en ren Desperationspolitik, hvor det gik løs med de vildeste Ord og Trusler, og den affødte da ogsaa tilsvarende Resultater. Selv Holstebro-sagen standsede ikke Vildskaben; den blev tværtimod kun Udgangspunktet for en endnu vildere Agitation, idet „Martyrerne“ fejredes baade i og udenfor Folkethinget, og Ophidselsen bragtes endelig til et saadant Højdemaal, der fandt sit Udtryk i Attentatet paa Konseilpræsidenten. Da man var naaet dertil, maatte

Regeringen sige sig selv: Nu er det vist bedst at faa Tid og Ro til at tænke sig om og klare Spørgsmaalet: Hvad nu? inden vi forhandle videre. Det var derfor, at Suspensionen af Rigsdagens Møder indtraadte, og efter at have overvejet Situationen udstedte Regeringen de foreløbige Love, som senere ere blevne udfyldte med Straamandsloven. Vi have paa vort Møde ifjor udtalt vor Opfattelse af disse Foranstaltninger; vi have godkendt dem som Udtryk for, hvad Øjeblikkets Tilstand med Nødvendighed fordrede, og jeg troer ikke, at vi iaar i nogen Henseende ville fravige den Opfattelse, som vi den Gang have gjort gjældende. Vi fastholde fremdeles, at disse Love vare absolut nødvendige for at raade Bod paa de Farer, som den givne Situation medførte (Hør! Hør!), og ikke indeholde andre Bestemmelser end saadanne, som i og for sig ere fuldt forsvarlige. Lad os se paa den foreløbige Straffelov. Den gaaer ud paa, at man ikke maa opfordre til Forbrydelser, ikke lovprise dem, der have begaaet saadanne, ikke forlede Værnepligtige til Ulydighed eller bevæge dem til ikke at give Møde under Fanerne, ikke ved opdigtede eller forvanskede Kjendsgjerninger lægge Regeringens Foranstaltninger for Had osv. Er Alt dette ikke Forbud, som bør findes i ethvert velordnet Samfund, der skal være betrygget mod de Rystelser, som man netop i Nutiden mere end nogensinde tidligere er udsat for? (Hør!) Og har det ikke været en Fejl i vor Straffelovgivning, at de savnedes, saa at vi maa takke Regeringen for, at den har rettet Fejlen (Hør!). Og det Interessante er, at selv Modstanderne aflægge Vidnesbyrd om Rigtigheden af denne Betragtning. Da Hr. Højskoleforstander Schrøder skulde drøfte Loven, sagde han selv, da jeg gjorde ham opmærksom paa de første Paragrafer, som han havde forbigaaet: Ja, jeg troede rigtignok ikke, at der behøvedes særlige Bestemmelser for at forbyde den Slags Ting. Det viser netop, at der deri kun er givet Bestemmelser, som bør staa i enhver Straffelov, og naar der er tilføjet dette om Ophidselse og forvanskede Kjendsgjerninger, viser det sig ved nærmere Eftersyn, at det slet ikke er saa farligt, som Pastor Hostrup har sunget om, da det kun rammer den forsætlige Fornegtelse af Sandheden i ond og lovstridig Hensigt, saa at den haarde Fordømmelse af Loven som et utilbørligt Indgreb i Tale- og Trykkefriheden nok vil vige for en sandere Opfattelse, som erkjender, at hvad der er blevet forbudt, er kun,

hvad der bør være forbudt enhver god Borger saavel som enhver god Kristen (Hør!). Straamandsloven behøver jeg ikke at dvæle ved; thi selv Venstre har erkjendt, at saadanne Straamænd ikke bør benyttes. Man kan ogsaa efter denne Lov offentliggjøre sine Tanker under Ansvar for Domstolen, saaledes som Grundloven hjemler det, men at man, som Tilfældet var blevet, skulde kunne leje en Mand til at bære dette Ansvar, det var ikke, hvad Grundloven vilde. Saa er der Gendarmeriloven. Det er den Lov, som Venstre er mest imod, men som vi maa anerkjende for i højeste Grad nødvendig; thi selv om Straffeloven kunde hjælpe mod Ophidselse i Tale og Skrift, var der Noget, som den aldeles ikke kunde hjælpe imod, nemlig ligefremme Optøjer og Revolter under Sindenes Ophidselse, som kunde befrygtes uforvarende at bryde løs, naar og hvor en eller anden Anledning frembød sig. De gjentagne Gadeoptøjer i Kjøbenhavn og Skandalerne i Tvingstrup vise nok, hvad man kunde vente sig. Ingen kunde forudse, hvilken fortærende Flamme en lille Gnist kunde tænde ligesaa vel hos os som i Belgien og Amsterdam. Til at afværge denne truende Fare krævedes en Styrke, som ganske savnedes, og det maatte være en væbnet Styrke, thi kun den kunne optræde paa saa imponerende Maade, at den virkelig kunde holde Urostitterne nede. At forøge det sædvanlige Politi kunde være godt nok, hvor der iforvejen fandtes en større Styrke. Derfor nøjedes man ogsaa dermed i Kjøbenhavn, men det vilde ikke have nyttet, at man til de 1 à 2 Mand, som man har i mange Jurisdiktioner paa Landet, føjede endnu et Par; thi disse vilde ikke have været stærke nok til at hævde Autoriteten i Tilfælde af den Slags alvorlige Tilløb til Uroligheder, som man maatte frygte for kunde indtræde. Derfor bør man anerkjende og paaskjønne, at Regeringen resolut greb til det Middel, som Øjeblikket krævede, og som har viist sig virksomt (Hør!); thi nu kunne vi ikke blot demme om Berettigelsen og Nødvendigheden, men ogsaa om de Virkninger, som Foranstaltningerne have havt. Se vi da hen til Straffeloven og Straamandsloven og spørg, hvad de have virket, vil jeg sige, at det er aldeles klart paaviseligt, at de have havt en overordentlig Indflydelse til at forbedre Tonen hos Oppositionen baade i Tale og Skrift. Ville De have Beviser for denne Kjendsgjerning, vil jeg blot hen-vise til det udmærkede Skrift, som er blevet omsendt til Dem,

og som har Titlen „Revolutionære Tilløb.“ Hvis De ville se paa den hele Mangfoldighed af Citater baade fra Blade og Taler, som der ere givne, ville De, troer jeg, med Forundring slaa Hænderne sammen og sige til Dem selv: Er det dog ikke forbavsende, at Saadant har kunnet siges og skrives i et civiliseret Samfund, og uden at man har skredet ind derimod? De Trusler, de Skældsord, de Ophidselser — ja læs Bogen igjennem, og det vil gaa Dem som mig, at De ville faa en Følelse, som om der ligger et svælgende Dyb mellem den Tid, da Alt det blev skrevet, og den Tone, der nu hersker; thi det kan være slemt nok nu, men den Slags vilde Ophidselser, som da gjorde sig gjældende, ere vi dog heldigvis blevene fri for. Agitationen har i høj Grad mistet sin Braad fra Oppositionens Side ved den Dæmper, som disse Bestemmelser have lagt paa dens Virksomhed. Riffelrumleriet er forsvundet fra Overfladen, og der er en Følelse af Tryghed og Tillid til Ordensmagten udbredt over Landet, som selv Brønderslevskandalen ikke har formaaet at rukke. Tværtimod ville dens sørgelige Virkninger kun skræmme fra Gjentagelse. Hvilken Forbedring fra den Tid, da Folk gik i bævende Angst for ligefremt Oprørs Udbrud den Dag, den provisoriske Finantslovs Udstedelse var opnaaet af Venstre! Nu kan det vel være, at der fremdeles gaaer en agitatorisk Understrøm i det Skjulte, at der holdes lukkede Møder og virkes i Stilhed, og det kunde jo være interessant at høre Meningsfællers Erfaringer netop om denne skjulte Virksomhed, som udfoldes; men jeg troer dog at turde sige, at man derved langt fra virker i det Omfang som tidligere ved de offentlige Ophidselser i Tale og Skrift og paa Møder, og det har den Følge — i alt Fald efter min Opfattelse —, at Venstre ikke vinder Udbredelse og Fremgang; hvis Partiet ikke gaaer tilbage, staaer det i alt Fald stille. Dette slutter jeg fra, hvad jeg har hørt og erfaret Landet over; der er ikke Tale om den fortsatte Overgang fra Højre til Venstre, men snarere kan man høre om, at Strømmen begynder at gaa den modsatte Vej, saaledes at i Virkeligheden Situationen i Henseende til Arbejdet ude i Befolkningen stiller sig slet ikke saa ugunstig for os, at vi ikke med Frejdighed kunne haabe paa bedre Tider. Man kan spørge: Hvorledes vil det gaa, hvis disse Love skulde komme i Folkethinget og blive forkastede der? Men dertil vil jeg svare: Den Tid, den Sorg. Det er selv-

følgelig ikke vor Mening at sylte dem. Folkethinget skal nok faa Provisorierne over. Men jo haardere de kunne ventes angrebne, desto kraftigere maa vi søge ved Kjendsgjæringer at begrunde deres Nødvendighed. Og det kræver uundgaaelig Tid. Hvad f. Ex. Gendarmeriloven angaaer, kan jeg som Medlem af det Udvalg, der behandler den, meddele, at vi for tilfulde at kunne faa Klarhed over Lovens Uundværlighed have seet os nødsagede til at stille saadanne Forlangender om Oplysninger til Justitsministeriet, at jeg anseer det for tvivlsomt, at der for Tiden kan angives noget bestemt Tidspunkt, paa hvilket det vil være os muligt at tilendebringe Forhandlingerne om den (Hør! Hør!). Jeg henstiller derfor, at vi ikke i Øjeblikket udtale os om dette Punkt, men at vi, hvis dens Skæbne ikke forinden er bleven afgjort, gjemme den som et muligt Forhandlingsemne til næste Aars Højremøde. Foreløbig kunne vi indskrænke os til at sige: De foreløbige Love ere gjældende Love og skulle respekteres som saadanne; det have vi Højesteretsdom for (Hør! Hør!), og den staaer ved Magt (Hør!).

Med Hensyn til Kampen ude i Befolkningen maa vi altsaa sige, at Regeringen har løst sin Opgave saaledes, at vi kun kunne anerkjende det Fremskridt, der paa det Omraade har fundet Sted. De Midler, som den har anvendt, have viist sig gavnlige til at hævde den første Betingelse for gode Tilstande i Landet, nemlig Ro og Fred, Betyggelse for Person og Ejendom, og jeg vil sige, at vare de ikke givne, maatte man sikkert have spurgt som den københavnske Borger, dengang Optøjerne fandt Sted, da Folk drog rundt i Gaderne og slog Ruder ud: Hvad er dette? Det er jo fuldstændig revolutionære Tilstande. Havde vi ikke faaet de Love, kan Ingen vide, hvortil vi i dette Øjeblik vare komne.

Jeg kommer saa til den anden Side af den politiske Kamp, den parlamentariske. Der kan jeg ikke skjønne rettere, end at dens sidste Udviklingstrin har betegnet en uafbrudt Række Nederlag for Venstre. Det er blevet drevet ud af den ene Forsvarslinie efter den anden, og tilsidst er det drevet ud af sit sidste Tilhold. Kampen har væsentlig været ført paa Bevillingsomraadet. Venstre erklærede det strax i det første Program, det udstedte. Det sagde ikke: Vi ville nu arbejde paa at skabe saa gode og lykkelige Tilstande her i Landet, at Befolkningen maa erkjende, at vi ere egnede til at bære Landets Udvikling fremad. Nej, det

sagde: Vi kunne gjøre det umuligt, at Andre kunne regere end de, vi ville, thi vi negte blot Finantsloven; saa er der drejet om for Magtens Udspring, saa er der mørkt og tomt, og dermed ere vi færdige. Det var den Theori, de begyndte med, en Theori, som de havde laant ved Misforstaaelse af Højres Lærdomme; thi det er altid paa Højres — jeg kan sige forlorne — Theorier, at Oppositionen lever. I dette Tilfælde var det den Theori, at foreløbige Finantslove ikke kunde udstedes. Ja, det er udtalt i sin Tid f. Ex. af Orla Lehmann, men de Herrer glemme ved at citere hans Ord, at saadanne Sætninger udtales ikke i ren abstrakt Almindelighed, men paa Grundlag af en given Situation under givne Forudsætninger, og naar man i Halvtredserne talte om, at det var utilstedeligt at udstede en foreløbig Finantslov, vil jeg endog bortse fra, at Kjendsgjærningerne, som forelaa, viste, at Virkeligheden ikke svarede til den Tale — ikke Praxis alene havde anerkjendt Muligheden af foreløbige Finantsloves Udstedelse —, men jeg vil sige, at med den daværende politiske Stilling for Øje kunde Sætningen med Sandhed udtales; thi Forholdet var den Gang det, at man havde saglig Finantslovsbehandling, hvor man fra alle Sider var enig om at lægge det Hovedsynspunkt til Grund: Nu give vi eller negte vi af Hensyn til, hvad vi anse for forsvarligt for at føre Statshusholdningen paa en Maade, der stemmer med Befolkningens Tarv. Det var det ledende Synspunkt saavel fra Højre som fra det daværende Venstre, hvilket f. Ex. Oberst Tschernings Udtalelser vise, og der var ikke Tale om, at Folkethinget vilde misbruge Deltagelsen i Bevillingsmyndigheden til at udsulte Befolkningen og derigjennem umuliggjøre Regeringen. Det var et ganske andet og nyt Synspunkt for Finantslovsbehandlingen, der kom op, da det nuværende Venstre blev dannet, og ligesaa vist som man maa sige, at naar en ærlig, saglig Forhandling foregaaer, naar man stemmer med alvorlig Villie til at ramme Befolkningens Tarv, saa vil man nok paa Grundlag deraf komme til et Resultat, og saa er der Ingen, der tænker paa, at der skulde blive Tale om foreløbige Love, ligesaa vist er man, naar man bruger Bevillingsmyndigheden saaledes, at man negter absolut nødvendige Krav for ved Hjælp deraf at fordrive Ministeriet, underkue Kongemagt og Landsting og gjøre Folkethinget enevældigt, ganske udenfor Grundlovens Forudsætninger; thi saadanne Misbrug

har den visselig ikke tænkt sig, at der skulde kunne drives med Bevillingsmyndigheden, som Oppositionen nu i en Aarrække har gjort (Hør!). Men hvis saadanne Misbrug dog finde Sted, og man handler stik imod Alt, hvad Grundloven har villet, negter i Stedet for at bevilge, visner i Stedet for at arbejde, hidser til Kamp i Stedet for at søge Fred o. s. v., bliver Spørgsmaalet: Hvorledes skulde vi under disse udenfor Grundloven liggende Forudsætninger anvende det Nødmiddel, som Grundlovens § 25 hjemler, og saa — sige vi — stemmer det netop med Grundlovens sande Øjemed, at hvis Oppositionen vil vælte den Magtens Ligevægt, som Grundloven har indført, naar den til dette Maal indfører ligefrem Nødstilstande, saa maa man bruge den Nødhjælp, Grundloven har givet, for at holde det oppe, der bør holdes oppe, naar Grundloven skal staa (Hør! Hør!). Naar saa Nogen kommer og siger til mig: Det var dog ikke Meningen, at der skulde regeres efter Grundloven paa den Maade, som det nu er Tilfældet, med provisoriske Finantslove, saa svarer jeg: Nej, ganske vist, men det var heller ikke Meningen, da Grundloven blev given, at vi skulde have en Opposition, hvis eneste Maal var at drive Visnepolitik, hindre Love, vælte Regeringer og derigjennem tilintetgjøre det sande Grundlag for det politiske Liv her i Landet. Men gør Venstre det: nu vel, saa er der intet Andet for, saa staa vi netop paa Grundlovens Grund, naar vi sige, at det er vor Ret og Pligt at værne om det, som de ville vende op og ned paa, ved at bruge Grundloven paa den Maade, som skeet er. Derfor taler jeg ud af en god Samvittighed i den Overbevisning, at hvad vi gjøre, gjøre vi i den Forstaaelse, som Grundlovsgiverne selv under de givne Forudsætninger med Rette maatte holde paa. Vi vige ikke, men kæmpe af al vor Formue for at værne om Grundloven. Den Position, at foreløbige Finantslove overhovedet skulde være utilstedelige, kunde de nu ikke holde — den faldt i 1877 —, men saa lavede de en ny Doktrin eller optog en Doktrin, som ligeledes Højremænd forsynede dem med. Det var Nej-Theorien. De sagde: Vi give alle gamle, lovbundne Bevillinger; men ikke andre. Derpaa kan Regeringen imidlertid ikke leve, thi den maa hvert Aar have nye Bevillinger. Paa den Maade lave vi Finantsloven saaledes til, at Regeringen ikke kan tage den, fordi det er umuligt at regere med den, og dog ikke kan vrage den uden at

komme i Strid med den gjældende Ret. Dette er den aabenbare Mening med Bergs berygtede Udsagn: Enten skulle de gaa eller begaa Grundlovsbrud. Ja, jeg husker, hvorledes Grev Holstein sad i Fællesudvalget og udviklede alle disse Doktriner om, at bestaaende Bevillinger kunde opretholdes, men nye Bevillinger ikke gives nu. Vi slog imidlertid tværs igjennem alle disse Doktriner ved at stille os paa Virkelighedens Grund, idet vi fastholdt den ene Hovedsætning, at hvad der behøves til en forsvarlig Stats-husholdning, skal bevilges; det har Ingen Lov til at negte, hverken Landstinget eller Folkethinget, og skeer det, at vi paa den Maade ikke kunne faa en regelmæssig Finantslov, saa maa Regeringen sørge for, hvad der er nødvendigt til en forsvarlig Regeringsførelse for at kunne imødekomme de Krav, som Befolkningen i et civiliseret Samfund maa stille til Staten, og saa maa Regeringen bære Ansvar, hvis den i saa Henseende har skjønnet fejl. Det er denne reelle Erkjendelse, at hvad der er nødvendigt, maa til, der staaer fast og urokkelig paa Virkelighedens Grund, og som gjør, at vi blæse ad alle Theorier, være sig Ja- eller Nej-Theorier. Saa faldt ogsaa den Theori, da Regeringen baade kunde og burde fyldestgjøre Hensynet til, hvad Samfundets Fornødenheder krævede. Regeringen havde udstedt en Finantslov, indeholdende Bevillinger, som Folkethinget havde negtet, og Venstre turde ikke derfor rejse Tiltale imod den.

Saa havde de imidlertid Theorien om det private Initiativs Adgang til at forelægge de foreløbige Love, og det troede de var saa sikkert; thi saa var der jo de to Maaneder, som ingen Regering grundlovmæssig kunde komme over under Forudsætning af, at Folkethinget strax kunde forelægge og negte den foreløbige Finantslov. Saa fik de altsaa igjen fat paa en Theori, og den Gang tog de saamænd til Takke med at laane mig som Ophavsmand til den, skjøndt jeg antager, at det maa have været noget generende for dem. Men saa gjorde de det Samme som tidligere; de brugte Theorien paa en aldeles forkert Maade. Medens jeg havde udtalt, at det private Initiativ kunde bruges som et Nødmiddel, naar Regeringen forsømte at forelægge de foreløbige Love, brugte man det i aabenbar Strid med Regeringens Forelæggelsesret, og saa fik de en ren og klar Højesteretsdom for, at i alt Fald den Brug af Theorien duede ikke! Det var den tredje

Forsvarslinie, saa at Dr. E. Brandes havde god Grund til paa Langeland at sige: Vi ere vel rejste! Men saa var der endnu den sidste Tilflugt, at selv om det private Initiativ ikke kunde benyttes paa den Maade, som skeet var, kunde man i alt Fald slaa de foreløbige Love ihjel, naar Regeringen forelagde dem, og saa kom endelig det tomme Rum, som Regeringen ikke kunde udfylde, naar den ikke vilde forhale Forelæggelsen af den foreløbige Finantslov i hele to Maaneder, hvad der ikke vilde se godt ud. Det var derefter, de gik og længtes i en aldeles utrolig Grad. Man huske, hvorledes ifjor »Politiken« spurgte: Hvor bliver dog den foreløbige Finantslov af? Naar kommer den dog? Og da Konseilpræsidenten endelig bebudede, at den vilde blive forelagt nogle Dage, inden de to Maaneder vare ude, kan jeg godt huske, hvorledes Hørup rejste sig, og Alle sad i spændt Forventning om, hvad den store Mand vilde sige ved en saa højtidelig Lejlighed, og saa spurgte han ikke om Andet, end hvorledes Konseilpræsidenten beregnede et Tidsrum af to Maaneder, hvortil Konseilpræsidenten ligesaa simpelt svarede: Som alle andre Mennesker som to Kalendermaaneder, og dermed var den interessante Konversation forbi (Munterhed). Men det var kun Udtryk for Troen paa, at Konseilpræsidenten mulig regnede paa en anden Maade, saa at de Dage ikke kom med, som Venstre havde beregnet til at lave det tomme Rum i. Men saa viste det sig, at de kunde end ikke holde sig i den allersidste Forskandsning; thi Konseilpræsidenten var Mand for at udfylde de Dage med en Bevillingsform, hvilken Venstre heller ikke turde tiltale ham for som formentlig grundlovstridig, og som i mine Tanker ikke i fjerneste Maade er det: thi vel kan man ikke ved en kongelig Resolution faa Ret til at opkræve Skatter, men det har Regeringen heller ikke gjort. Den har sagt: Lad Spørgsmaalet om Skatteopkrævingen hvile i et Par Dage; de direkte Skatter kunne vi faa senere, og de indirekte Afgifter ville Alle, der skulle erlægge dem, selv have Interesse af at betale; thi Kjøbmændene faa ikke deres Varer ind, naar de ikke ville betale Told af dem, og selv om Hr. Roed kommer og siger, om de ikke ville være med til at protestere, ville de svare ham: Nej, min gode Mand, den Slags Kunster kunne anstændige Handlende, der ville bevare deres Kredit, ikke indlade sig paa. Og paa samme Maade vil egen

Interesse bevirke Betaling af andre indirekte Afgifter, f. Ex. Stempelafgift, Thinglæsningsgebyr osv. Der er Afholdelse af Udgifter en daglig Nødvendighed; men den kan ogsaa ifølge ældgammel Praxis ske uden Lovhjemmel, og den Praxis har Regeringen holdt sig til. Derfor siger jeg, at den sidste Rigsdags-samling bragte det store Udbytte, at Spørgsmaalet om, hvorvidt man kan genere og drive en Regering ud af dens forfatningsmæssige Stilling ved Hjælp af Bevillingsnegtelser, i sidste Instans er besvaret afgjort benegtende, og Oppositionen har i Gjærningen maatte frafalde Paastanden om at kunne umuliggjøre enhver Regering. Dette er det Ministeriet Estrups store Fortjeneste, at det har viist. Derigjennem er der skabt et stort og betydningsfuldt Præcedens, som vil være af afgjørende Betydning i alle fremtidige politiske Kampe; thi det, Oppositionen har opnaaet, er kun, at den ved sin hensynsløse Optagelse af Kampen under de for den mest ugunstige Forhold har bevirket, at alle Grundlovens konservative Kræfter ere traadte i Virksomhed og have udfoldet deres stærke Modstandsevne i en lyslevende Virkelighed, som Alle vi, der holde paa Grundloven i Ord og Sandhed, med Tak og Paaskjønnelse maa anerkjende (stærkt Bifald).

Efter dette Blik paa Fortid og paa Nutid troer jeg ikke, at vi have nogen Grund til at se forknytte og mismodige ud. Vi sige: Et Angreb, ført paa en hensynsløs Maade med alle Oppositionens kraftigste Angrebsmidler, med Udtømmelse af hele Rustkamret paa en Gang, er fuldstændig afslaaet; Angriberne have maattet trække sig tilbage som slagne Folk; nu vel, vi ere rede til at tage imod en ny Tørn, om det skal være. Vi gaa frejdige paany i Kampen for den gode Sag. Men hvorvidt vil den nu komme, og hvorledes vil den komme? Det er jo klart, at Venstre i Øjeblikket har foretaget en Svingning. Men hvad betyder den? Er det Meningen, at det vil opgive det Maal, det har stillet sig? Er det Meningen, at det vil enes med os paa Grundlovens Grund i Anerkjendelse af Kongens forfatningsmæssige Myndighed og med Anerkjendelse af Retten og Begrænsningen af Retten, som er given for hver af Rigsdagens Afdelinger? Ja, det vilde jo være rart, om det var saa, men jeg troer det, rent ud sagt, ikke, før jeg seer det; thi Holstein-Ledreborg er saa venlig en Gang imellem at fortælle os lidt, og han har jo ogsaa nu viist, hvad Meningen

er: Naar vi nu følge den forandrede Taktik, opgive Visnepolitiken og Fornegtelsespolitiken og blot slaa ned paa Provisorierne, saa gad jeg nok se, hvorledes et Parti bliver behandlet ved Valgene, der stiller sig paa et saadant Program som at ville holde paa Provisorierne. Den forandrede Taktik er kun beregnet paa at ødelægge os. Den forrige gik ikke; nu vel, saa forsøger man paa en anden Maade. Man har erkjendt, at Visnepolitiken er en ren Ødelæggelse for Partiet; derfor abandonnerer man den og ifører sig Forhandlingskappen. Under disse forandrede Forhold vil der, naar man blot kommer til at forhandle om Sagerne, nok være en vis Mulighed for at faa nogle mere eller mindre betydningsfulde Forslag gennemførte. Jeg antager, at vore Meningsfæller ere enige med os i den Betragtning, at vi af yderste Evne bør benytte enhver Mulighed, der maatte frembyde sig, for at fremme Lovgivningsarbejdet paa Rigsdagen (Hør!) Enhversomhelst Lov, som vi anse for god og gavnlig, skulle vi være med til at fremme for Sagens og Befolkningens Skyld; vi skulle ikke drive Noget, der hedder Visnepolitik (Hør!). Selv om vi kunne fremme Partiformaal, er der Noget, der staaer højere end Partiet, nemlig Landet, og hvad der kan gavne Landet, ville vi fremme. I saa Henseende er det glædeligt, at Regeringen gaaer i Spidsen med sit gode Exempel. Det er Noget, vi maa paaskjønne, at den under Kampen for Bevarelsen af det forfatningsmæssige Grundlag altid til det Yderste har hævdet, at det er dens Opgave at være et Reform- og Fremskridtsministerium. Det har den ogsaa viist nu, idet den midt under den voldsomste politiske Kamp har kunnet gennemføre et saadant Lovforslag som det om Konverteringen af næsten hele Statsgjælden. Jeg kan ikke negte mig den Fornøjelse et Øjeblik at dvæle ved denne Sag. Man tænke sig, hvorledes Situationen er; der er udtalt de haardeste Domme overfor, hvad Venstre kalde det frihedsfjendske, grundlovbrydende Ministerium, mod hvilket Oppositionen har brugt alle parlamentariske Midler, for ikke at sige, at den endogsaa begyndte paa revolutionære Tilløb, og midt under dette vedtager saa Folkethinget ganske rolig en saadan Lov! Ganske vist tager man sit Forbehold. Bojsen siger: Deres Excellence, det er ikke noget Tillidsvotum til Ministeriet, og Conseilpræsidenten svarer: Vel, Hr. Bojsen; lad os saa kalde det et Tillidsvotum til Loven. Det kande Hr. Bojsen

ikke negte, at det var. Men hvorledes det nu kan være et Tillidsvotum til Loven uden at være et Tillidsvotum til det Ministerium, der forelægger Loven, det begriber jeg ikke, thi Loven kommer jo dog ikke af sig selv (langvarigt Bifald), og jeg vil ogsaa tilføje, at efter hvad Hr. Bojsen yderligere udtalte, er det noget tvivlsomt, om det at være i Besiddelse af Folkethingets Tillid egentlig er saa stort et Gode; thi Forklaringen lød paa: Da vi ikke have Tillid til Ministeriet, tage vi Loven uforandret; havde vi havt Tillid til Ministeriet, skulde vi nok have ændret ved den (Munterhed). Regeringen har saaledes viist den yderste Flid for, naar der indtræder et Øjeblik Vindstille, og Lejlighed gives til at gennemføre en eller anden gavnlig Reform, da at benytte den, og De kunne ogsaa være forvissede om, at Rigsdagsmændene af Højre ville gøre deres Yderste for at fremme Lovgivningsværket, naar og hvor det er muligt. Det skal den politiske Kamp ikke i nogensomhelst Henseende afhoide os fra.

Men medens jeg altsaa nok antager, at der paa Lovgivningsomraadet vil indtræde et Pusterum, hvor Lammet og Løven kunne græsse nogenlunde fredelig ved Siden af hinanden, bliver det Spørgsmaal tilbage, hvorledes vil det gaa paa Bevillingsomraadet? Hvad ville de gøre ved Finantsloven? Ja, det er det interessante Spørgsmaal, som vi i Øjeblikket ikke kunne besvare, fordi den foreløbige Finantslov endnu ikke er forelagt. Naar det skeer, hvad saa? Ville de strax slaa den ihjel? Ja, hvis de vare rigtig logiske og konsekvente, burde de vel gøre det; efterat de først en Gang have slaaet den ihjel, og det dog har viist sig, at den ikke er rigtig død, bør de vel gøre det om igjen; thi at lade den føre en længere Tilværelse i et Udvalg, efterat de have slaaet den ihjel, er jo noget underligt. Hvis en Højre-Rigsdagsmand skulde møde med et saadant Regnskabsbrædt for sine Vælgere, vilde de nok spørge: Hvorledes hænger det sammen? Men Venstre har viist, at det kan gøre de mærkværdigste Svingninger, og Vælgerne følge det alligevel, saa at heller ikke Hensyn til Logik og Konsekvens vel vil afholde det fra at lade være at slaa Loven ihjel, hvis det skulde finde sin Regning derved. Og et Hensyn er af Betydning i saa Henseende, nemlig det, at de ved at slaa den ihjel proklamere to Maaneders-Politiken, men den kunne de ikke lide; thi lange Samlinger have deres Fordele for Rigsdagsmændene, og Hen-

synet dertil spiller en Rolle, selv om man ikke vil være ved det. En Rigsdagssamling paa to Maaneder er for kort; det siger ogsaa „Politiken“ iaar. Ifjor sagde den rigtignok noget Andet, nemlig: to Maaneder er Rigsdagens Varighed, fordi Grundloven forbyder, at den kan være kortere samlet, men iaar udvikler Bladet, hvorledes to Maaneder aldeles ikke ere tilstrækkelige til i nogensomhelst Henseende at udføre Lovgivningsarbejdet. Derfor vender man tilbage til det gamle Løsen: lange Samlinger. Imidlertid er jo Afgjørelsen for Tiden uberegnelig, og hvis de negte Loven, er det givet, at vi maa være fattede paa Muligheden af nye Valg hurtigere, end det ellers vil ske. Derfor gjælder det om at være rustet og rede til det Yderste; thi vi vide ikke, hvor hurtig Valgene kunne komme. Hvis de derimod forsøge at trække det ud, kan Ingen forudse de forskjellige Muligheder. Kun Et føler jeg Trang til at sige, nemlig at hvis Samlingen skulde være ved hen ad Foraaret og med det febrilske Stemninger komme i Luften, og der skulde blive Tale om at købe en Finantslov ved at sælge Ministeriet, saa sige vi: Saadan Handel drive vi ikke i Højre (langvarigt Bifald). Det nytter ikke, at de komme med deres Sølvpenninge, thi der er ingen ærlig Højremand, som tager imod dem. Det er Noget, vi maa være enige om, Alle som En, at det gaaer ikke an at svigte dem, som have viist Mod og Mandshjerte til at gaa i Spidsen, da det gjaldt; hvis vi vilde behandle dem paa den Maade, fortjente vi ikke, at nogen Minister oftere stillede sig i Spidsen for os (Stærkt Bifald). Derfor kunne De være ganske rolige, hvad De saa høre, og hvad Venstre saa siger. Stol paa, at vi ville være trofaste mod det Ministerium, der har viist sig trofast til det Yderste mod den Sag, som vi Alle anse for saa uendelig betydningsfuld, og som vi Alle ville være med til at kæmpe for til det Sidste. Altsaa, det ere vi enige om, at de skulle give en Finantslov sans phrase, uden at vi give dem Noget for det; det er deres Pligt og Skyldighed; ville de opfylde den, er der Mulighed for at forhandle videre, men ville de ikke det, sige vi: I kunne tale nok saa meget om, at I ere ærlige uden Bagtanke, men vi tro Eder ikke, før I have viist os Eders Tro af Eders Gjerninger, og den første Gjerning skal være den at give os en regelmæssig Finantslov, som Grundloven kræver den. Ville de ikke det, vide vi, at det er Talemaader, og vi ere for erfarne

til paany at lade os putte Blaar i Øjnene (Bifald). Det er det Eneste, jeg kan sige med Hensyn til Fremtiden. Løvrigt vil jeg sige, at det Ministerium, der har ført os saa dygtig, have vi fuld Tillid til, saa at vi ville sige til det: Før an, vi følge efter, thi vi ere forvissede om, at hvor I gaa foran, der kunne lovtro danske Mænd følge efter (Hør! Hør!). Det Rimeligste er dog, at de i Stedet for den ærlige Forhandling, som de proklamere, ville søge at lave en Situation saa gunstig som muligt for dem selv. De give Love, saa kunne vi ikke bebrejde dem Visnepolitik; thi den har svedet til dem. De give ogsaa en nogenlunde rigelig Finanslov, men skære Alt det bort, som staaer i Forbindelse med Provisorierne, og saa sige de: Det er Provisorierne, vi ikke kunne gaa ind paa. Naa, jeg vil sige, at dette i og for sig er ikke saa forfærdeligt. Naar vi faa Love, som vi kunne bruge, naar Folke-thinget giver noget af Finantsloven, og Landstinget holder paa Resten, som det i Kraft af de fra alle Sider anerkjendte Grund-sætninger maa holde paa, er det ganske vist sørgeligt, at vi igjen ikke naa Enighed om en regelmæssig Finantslov, men atter maa imødesee en foreløbig Finantslov; en saadan have vi imidlertid levet paa før, og den Mulighed kan derfor i og for sig ikke forskrække os. I Henseende til Muligheden af Statsstyrelsens Fortsættelse anseer jeg altsaa ikke dette umiddelbart for en større Ulykke end den, de allerede tidligere have ført os ind i. Men saa stole de paa Virkningen i den offentlige Mening, som skal vende sig fra Provisorierne, men hvis de tro, at det er givet, sige vi: Nu vel, det maa vi nappes om. Det kunde dog være, at vi ogsaa fik Ordlyd for den Betragtning, at de have nødvendiggjort Provisorierne og derfor ogsaa maa respektere Følgerne af deres egen Handlemaade. Derfor skal man ikke være forknyt, selv om man skal gaa til Valg paa dette Grundlag. De troede ogsaa paa Visnepolitiken og paa Negtelsespolitiken, og nu maa de dog erkjende, at det var den rene Ødelæggelse for dem selv; selv om de nu tro at have fundet paa noget Bedre, tage vi dog rolig imod det nye Angreb. Derfor gjælder det fremdeles: Paa Vagt! Haanden paa Værget! Opmærksomhed med Hensyn til Alt, hvad der skeer, for at være rede til at tage imod Stød, naar det kommer. Endnu er Fredens Tid ikke kommen; vi maa fremdeles være rustede til Kamp for den Frihed, som de ville tage fra os ved at forvandle

den til Enevælde, for den Ret og Orden, som de ganske vist i Øjeblikket ikke kunne angribe, men som vi ikke vide, hvad Øjeblik de vilde angribe, dersom de kunde det. Det er de højeste Goder for Landet, der staa paa Spil. Derfor er det Pligt for Borgerne at kæmpe til det Yderste. Vi maa fastholde den Virksomhed, vi tidligere have udfoldet, samle flere og flere Meningsfæller, organisere os yderligere med Hensyn til Samarbejdet, hvor det kun bør gjælde Sagen, og ethvert personligt Spørgsmaal maa holdes ude. Lav derfor saa mange Klubber, De ville, indenfor Kredsene, men sørg for, at en Aand gaaer igjennem dem alle, at vi ikke faa Stridigheder mellem Styrelserne, naar Arbejdet for Valget kommer; thi det vilde være en ren Ødelæggelse (Hør!) Støt Pressen og krævp af den, at den gjør den Tjeneste, som Øjeblikket fordrer, og sørg for, hvor der er Mangler, ved gjensidig Imødekommen og Redebonhed til at gjøre Offre at bringe saadanne Tilstande tilveje, som maa anerkjendes, for mere tilfredsstillende! Støt Meningsfæller, som ere udsatte for Forfølgelse! Støt de Smaa! Her kalde vi paa Godsejerne og sige til dem: Gjør, som Godsejerne have gjort paa Sjælland! Slut Dem sammen, og hold et Par Heste mere, for at Forpagterne kunne kjøre for Husmændene, saa at de ikke skulle være afhængige af Venstregaardmændene. Det have Godsejerne gjort paa Sjælland, og det har viist sine gode Frugter. Det Exempel anbefaler jeg derfor til Efterfølgelse overalt. Støt hver Meningsfælle paa den Maade, som det er muligt, navnlig gjennem lokale Foreninger, som slutte sig sammen paa dette Grundlag! Det er ikke muligt at tage denne Sag som et stort Hele, men det bør være de stedlige Meningsfællers Sag, som have Raad og Evne, at gjøre, hvad de kunne, at tage Sagen op, slutte sig sammen og sige: Her maa gjøres Noget, og her skal gjøres, hvad vi efter moden Overvejelse af Øjeblikkets Krav anse for muligt og hensigtsmæssigt; thi det er vist, at vi ikke ville forfølge eller fortrædige Nogen for hans politiske Meningers Skyld, men kun værge vore Meningsfæller, som maa lide, fordi de slutte sig til os. Naar vi holde fast paa dette Grundlag, naar vi holde fast i enigt Sammenhold og staa sammen med hinanden og staa sammen med Ministeriet, kunne vi haabe, at den Dag kan komme, da Krigen kan afsluttes med en ærlig Fred paa Forfatningens Grund for Fædrelandets Fremtid, paa den forfatningsmæssige

Grund, der har viist sig stærk i Kampen og i Stand til at bære Samarbejdet. Det Haab holde vi fast; det er det, vi fremdeles som hidtil ville kæmpe for at virkeliggjøre (stærke Bravoraab)!

Naar jeg nu skal sammenfatte Meningen af det, jeg her har tilladt mig at udtale, og som jeg haaber kan være et Udtryk for Forsamlingens Anskuelse, har jeg paa Forretningsudvalgets og Repræsentantskabets Vegne den Ære at foreslaa Dem til Vedtagelse følgende Resolution:

Forsamlingen udtaler:

Tiltredshed med, at Regeringen trods alle ved Visnepolitik, Bevillingsnegtelse og ophidsende Agitation gjorde Forsøg paa at lamme dens Virksomhed og umuliggjøre dens Bestaaen har vidst at hævde sin forfatningsmæssige Stilling og at opretholde Fred og Orden i Landet;

Anerkjendelse af den Skjønsomhed og det Maadehold, hvormed Regeringen har grebet til den ved Oppositionens Færd nødvendige Anvendelse af det i Grundlovens § 25 givne Nødmiddel;

Paaskjønnelse af Regeringens ihærdige Bestræbelser for at fremme Lovgivningsarbejdet, navnlig den økonomiske Del af samme, hvis Gjennemførelse Tidsforholdene have gjort paa-trængende nødvendig;

Forvisning om, at Højres Repræsentanter paa Rigsdagen altid ville være rede til Forhandling og Imødekommen, naar og hvor de fra Oppositionens Side møde en ærlig Villie til at fremme Sagerne, men ikke lade sig skuffe ved en Forhandling, der ikke er Udtryk for et virkeligt Ønske om Stridens endelige Bilæggelse paa det ufravigelige Grundlag, at Kongens forfatningsmæssige Ret til selv at bestemme sit Ministeriums Sammensætning hævdes, og Thingenes Ligeberettigelse anerkjendes;

Overbevisning om, at det fremdeles er en uafviselig Pligt for Højre hele Landet over ved ethvert lovligt og for-svarligt Middel at udvide sin Organisation, styrke sit Sammenhold, støtte sin Presse og værgе Meningsfæller mod Forsøg paa gennem økonomisk Tryk at underkue deres politiske Selvstændighed.

Det er denne Udtalelse, som jeg her tillader mig at forelægge den ærede Forsamling til Drøftelse og Vedtagelse. (Længe vedholdende Bifald).

Repræsentantskabets Næstformand, Folkethingsmand, Generalmajor *Tvermoes*:

Jeg skal anmode Sekretæren om at foranstalte omdelt Aftryk af det oplæste Forslag til en Resolution. Det er en Selvfølge, at det er et Forslag, og at Enhver i Forsamlingen har Ret til at stille Ændringsforslag dertil. Jeg tør imidlertid henlede Forsamlingens Opmærksomhed paa, at et Arbejde af den Natur er et meget fint Arbejde; der maa passes nøje paa, hvert enkelt Ord bør vejes. Jeg vil derfor anmode d'Hrr. om, før de stille Ændringsforslag, nøje at overveje, om det ikke vil være rigtigere at vise Resignation med Hensyn til en eller anden Ting, som De mulig hellere maatte ønske mere eller mindre skarpt fremtrædende. Det er selvfølgelig overordentlig vankeligt at træffe Alles Smag, og jeg kan kun sige, at Repræsentantskabet har overordentlig nøje overvejet hvert Ord i dette Forslag. For imidlertid at give d'Hrr. Lejlighed til at gøre sig bekendt med Resolutionen og tænke over den samt paa Grundlag deraf eventuelt deltage i Diskussionens Forsættelse, vil jeg udsætte Mødet en halv Time. Det vil altsaa blive gjenoptaget Kl. 12^{1/4}. Mødet blev afbrudt Kl. 11^{3/4}.

Da Mødet gjenoptoges Kl. 12^{1/4}, sattes Forslaget til Resolution under Forhandling sammen med Spørgsmaalet paa Dagsordenen, og der førtes en længere Forhandling, under hvilken foruden Indlederen følgende Deltagere havde Ordet:

Forpagter *R. Christiansen* af Æskelund, Overlærer *Langkjær* fra Nykjøbing paa Falster, Folkethingsmand, Statsrevisor *L. Dinesen*, Pastor *H. C. D. Müller* fra Herfølge, Redaktør *Adam Jensen* fra Korsør, Overretssagfører *E. A. Reisz* fra Kjøbenhavn, Folkethingsmand, Amtsforvalter, Kapitain *Jagd* af Frederiksberg og Overretsassessor *T. Hindenburg* af Frederiksberg.

Forinden Overretsassessor *Hindenburg* fik Ordet, meddelte Repræsentantskabets Næstformand, Generalmajor *Tvermoes*, at der for ham var udtalt Ønske om snarlig Afslutning af Forhandlingerne, hvortil Forsamlingen sluttede sig med stærke „Hør“, og at der da endnu var indtegnet tre Talere. Af disse frafaldt Landstingsmand, Gaardejer *P. Pedersen* fra Frederikssund og Redaktør *Mohr* fra

Præstø Ordet. Derefter udtalte Ingeniør *Villars Lunn* fra Knabstrup: Jeg vilde ogsaa gjerne frafalde Ordet, men jeg skal fatte mig i stor Korthed. Jeg vil kun rette en Opfordring til Hr. Professor *Matzen* om at udgive det Foredrag, han nylig har holdt, i Trykken, idet jeg troer, at det maa skjønnes at ville være en væsentlig Støtte i den Valgkamp, der forestaaer med Hensyn til Valgene til Foraaret (stærke Hør!).

Efterat Overretsassessor *Hindenburg* havde talt, udtalte Landstingsmand, Professor *Matzen*: I Anledning af Hr. Ingeniør *Lunns* Udtalelse skal jeg bemærke, at jeg selvfølgelig skal stille mit Foredrag til Disposition for det Forretningsudvalg, som Mødet senere vælger, og overlade til det efter bedste Skjøn at imødekomme det Ønske, som her er udtalt. Jeg antager, at paa den Maade vil det udtalte Ønske, hvortil den ærede Forsamling sluttede sig, bedst kunne imødekommes. Iøvrigt finder jeg kun Anledning til at tilføje en Tak for den Samstemning, der her har gjort sig gjældende med Hensyn til den foreslaaede Udtalelse, om hvilken jeg haaber, at vi Alle ville slutte os.

Ved den derpaa følgende Afstemning vedtoges hvert enkelt Punkt af det foranstaaende Forslag til Resolution for sig uden Afstemning, og den hele Resolution blev ved Haandsoprækning vedtagen enstemmig.

Man gik derpaa til den sidste Sag paa Dagsordenen:

Valg af Repræsentantskab.

Repræsentantskabets Næstformand, Folkethingsmand, Generalmajor *Tvermoes*: Jeg skal bemærke, at der ikke er Noget i Vejen for at gjenvælge Repræsentantskabet, og jeg skal fremhæve, at alle dets Medlemmer have erklæret at ville modtage Gjenvalg.

Toldinspektør *Falch* fra Thisted: Da vi vistnok alle ere enige om, at Højresagen i det forløbne Aar er bleven ledet smukt og godt af det nuværende Repræsentantskab, vil jeg tillade mig at foreslaa den ærede Forsamling, at vi give det et Tillidsvotum ved at gjenvælge alle dets Medlemmer ved Akklamation.

Repræsentantskabets Næstformand, Folkethingsmand, Generalmajor *Tvermoes*: Jeg skal hertil kun bemærke, at fra et af

Repræsentantskabets Medlemmer, vor højtagede Formands Side er der i en Udtalelse til mig rejst nogen Tvivl om, hvorvidt han overhovedet vil være i Stand til at fungere som Repræsentant. Jeg vil imidlertid, saalænge det ikke er absolut afgjort — og jeg troer, at ogsaa hele Forsamlingen vil det —, lægge overordentlig Vægt paa at bevare ham saa længe som muligt (Hør! Hør!). Trods den Indvending, der er kommen fra hans Side, skal jeg derfor stille Hr. Toldinspektør Falchs Forslag under Forhandling og Afstemning.

Da Ingen begjærede Ordet, foretoges strax Afstemning.

Samtlige tredive Medlemmer af Repræsentantskabet (se foran) gjenvalgtes ved Akklamation.

Toldinspektør *Falch*: Som Tak for den udmærkede Maade, hvorpaa disse Dages Forhandlinger ere blevne ledede, tillader jeg mig at udbringe et Leve for vor højtagede Dirigent.

Forsamlingen besvarede dette med ni Hurraraab.

Repræsentantskabets Næstformand, Folkethingsmand, Generalmajor *Tvermoes*: Jeg takker særdeles meget, mine Herrer! Det er kun med en vis vemodig Følelse, at jeg har overtaget det Hverv at lede disse Dages Forhandlinger, idet jeg beklager, at vor for Fædrelandet varmtfølede Formand, General Haffner ikke har været i Stand til at udføre det. Jeg beder Dem henvende Takken til ham og udbringer et Leve for ham.

Efterat dette Leve var besvaret med Hurraraab, blev der endnu fra Medlemmer af Forsamlingen udbragt Leveraab for Hans Excellence Konseilpræsident Estrup og for Landstingsmand, Professor Matzen, hvorefter Mødet hævedes omtrent Kl. 2.

Strax efter Mødets Slutning traadte det gjenvalgte Repræsentantskab sammen og gjenvalgte til Formand Landstingsmand, General Haffner, til Næstformand Folkethingsmand, Generalmajor *Tvermoes*, til Sekretær Folkethingsmand, Statsrevisor L. Dinesen og til Kasserer Apotheker H. P. Madsen. Ligeledes gjenvalgte Repræsentantskabet det tidligere Forretningsudvalg (se foran).

Om Eftermiddagen Kl. 6 $\frac{1}{2}$ samledes over 300 af Deltagerne i Mødet til en festlig Middag i den samme Sal, i hvilken Forhandlingerne havde fundet Sted. Samtlige Ministre undtagen

Hans Excellence Udenrigsminister, Lensbaron Rosenørn-Lehn, der havde meldt Forfald, vare tilstede.

Repræsentantskabets Næstformand, Folkethingsmand, Generalmajor *Tvermoes* førte i Repræsentantskabets Formand, General Haffners Forfald Hans Excellence Conseilpræsident Estrup til Bords og førte Forsædet ved Festen.

Musikdirektor Balduin Dahls Orkester, der musicerede under Middagen og akkomponerede Sangene, havde Plads paa Galleriet over Indgangen til Salen. Ved hver Kuvert laa et Exemplar af den nye Sangbog for Højres Arbejder- og Vælgerforening for København og Københavns Amts 1ste Valgkreds, en Gave fra denne Forening til Deltagerne, og der blev ved Festen sunget Sange efter denne Sangbog. Repræsentantskabets Sekretær, Statsrevisor Dinesen, der havde ført hele Korrespondancen angaaende Mødet og forestaaet dettes Ordning, havde ligeledes ordnet Festmiddagen.

Repræsentantskabets Næstformand, Folkethingsmand, Generalmajor *Tvermoes* indledede Talerne ved Festen med følgende Udtalelse:

Som Næstformand i det idag nyvalgte Repræsentantskab skal jeg, da vor højtagede Formand ikke har seet sig i Stand til at give Møde her idag, paa hans Vegne byde Forsamlingen Velkommen og takke d'Hrr., fordi de have indfundet sig saa talrig her ligesom paa Delegeretmødet. Jeg skal tillade mig at henlede Deres Opmærksomhed paa, at der ved hver Kuvert ligger et Exemplar af den nye Sangbog for Højres Arbejder- og Vælgerforening for København og Københavns Amts 1ste Valgkreds. Repræsentantskabet troer, at det vilde være hensigtsmæssigt, dersom denne Samling skønne fædrelandske Sange kunde spredes vidt over Landet, og dette kunde fremmes derved, at d'Hrr., naar De komme hjem, vilde foranledige, at der blev anskaffet et større Antal Exemplarer deraf til Deres Foreninger. Exemplarer kunne faaes ved Henvendelse til Højres Arbejder- og Vælgerforenings Hovedkontor.

Efterat Forsamlingen havde sunget Sangen Nr. 6 i Sangbogen: „Vi ere gode danske Mænd“ af *M. Gjørup*, talte

Repræsentantskabets Næstformand, Folkethingsmand, Generalmajor *Tvermoes*:

Mine Herrer! De faa Dage, vi her have tilbragt med hverandre under Overvejelse og Drøftelse af Emner, der indtage en saa betydningsfuld Plads i den politiske Kamp, hvorfor vort Fædreland har været og desværre endnu er Skuepladsen, finde jo deres Afslutning ved denne vor festlige Sammenkomst iaften. At den Bevægelse, der er rejst i Højre og ved Højre i de seneste Aar, har grebet stærkt om sig, har vundet i Fylde og i Kraft og er trængt ind til alle Samfundslag, er jo Noget, hvorom selv ikke vore Modstandere nære nogen Tvivl, om de end ganske vist ikke altid udtrykke deres Anerkjendelse deraf med de smukkeste Ord. Og kaster man Blikket ud over denne store Forsamling, fører jo dens S sammensætning, dens Talrighed og hele dens festlige Præg ogsaa i saa Henseende et veltalende Sprog. Vi ere jo nemlig ikke samlede her Mænd med de samme Livsinteresser, der leve under de samme Livsvilkaar eller til daglig Brug forfølge de samme Formaal. Nej, vi have forsamlet os her, Mænd af alle Samfundsklasser, yngre og ældre, store og smaa med Hensyn til Stilling og Vilkaar i Livet, Arbejdere fra Videnskabens, Kunstens, Landbrugets, Industriens, Haandværkets og Handelens Værksteder, forsamlet os her besjælede af den samme Tanke, den samme Fortrøstning, det samme Haab og den samme Kjærlighed, og vist nok maa vi prise os lykkelige, ved at der existerer en saadan Aand, der har kunnet knytte os Alle til hverandre uden Hensyn til Stands- eller Vilkaarsforskjel, og det ikke mindst nu, da ogsaa vort Samfund er blevet saa stærkt grebet af Tidens Udvikling, ifølge hvilken jo en af Hovedopgaverne er den at skille, dele og udstykke Arbejdet, Beskæftigelserne og Interesserne. Naar jeg da blandt disse Baand her i første Række nævner Kjærligheden til vort Fædreland og dets Konge, veed jeg, at dette Ord finder en dyb Gjenklang i alle her Tilstedeværendes Hjerter. Frygt Gud, elsk dit Fædreland og ær din Konge — det har været en gammel Lære her i Danmark fra Fader til Søn, og om vi end ere gaaede stærkt, ja maaske paa sine Steder vel stærkt frem med Tiden, om vi end forlængst have ladet Absolutismens og de til den knyttede patriarkalske Tilstandes Tid bag os og staa som frie Borgere i et frit Land, er den gamle Lære dog heldigvis endnu ikke bortskyllet i Omdannelsernes Hvirvel. Vi vide jo saare vel, at der er dem blandt vore Medborgere, som ikke have Andet tilovers for denne

Lære end et vantro Smil og et foragtende Skuldertræk; vi have mødt Andre — og hørt det af deres egen Mund —, der mene, at det vilde baade vort Fædreland bedst, om Kongemagten og dens Stilling trykkedes ned til det mindst mulige Lavmaal i Henseende til Betydning — ja vi have jo endogsaa paa Thinge hørt Kongemagten vurdere og det til en overmaade ringe Penge. Vi tro imidlertid, at Kongedømmets Betydning og Kongens Stilling, saaledes som den er fastslaaet i vor Forfatning, har været, er og skal fremdeles vise sig at være den bedste Støtte og det sikreste Værn mod politiske Udskejelser af enhver Art og fra enhver Side, og det hvad enten disse vise sig i vort eget lille indre Samfund, eller de fremtræde som Fænomener paa den store Verdenspolitiks Himmel, over hvilken vi ikke have Magt og Herredømme. Og derfor, mine Herrer! ville vi begynde denne vor Sammenkomst med at ære Landets Konge (Bifald Forsamlingen rejser sig). Vi ville gjøre det i fuldeste Overtydning om Kongemagtens store Betydning for vort Frihedslivs rolige Udvikling. Vi ville gjøre det i undersaatlig Ærbødighed og Taknemlighed mod Kronens nuværende Bærer og med et inderligt og varmt Ønske for Hans Majestæt om Lykke, Held og Velsignelse i de kommende Dage. Og vi ville endelig gjøre det i det faste og urokkelige Haab, at Fædrelandskjærlighedens mægtige Følelse omsider maa stille dem Side om Side med os til frugtbart Arbejde i Fædrelandets Interesse, som nu staa ligeoverfor os med den skarpe Modsætning i Anskuelse om de Bestemmelser i vor Forfatning, hvorom Enighed og Samstemning uden vilkaarlig Fortolkning ere Grundbetingelser for vort Frihedslivs Trivsel og Fremvæxt og dermed for Fædrelandets, Folkets og Kongens sande Lykke. Gud bevare vor allernaadigste Konge! Hans Majestæt Kong Christian den Niende leve!

Ni kraftige Hurraraab besvarede dette Leve, hvorefter Musikkorpset spillede „Kong Christian stod ved højen Mast“, af hvilken Deltagerne staaende sang det første Vers.

Efter Sangen Nr. 15 „Lad En og Anden have Ret“ af P. Faber talte

Gaardejer *Fr. Clausen* af Bellinge Møllegaard ved Fangel: En gammel varmtfølede dansk Stormand har udtalt de Ord: Sit Fædreland skylder man Alt, hvad man kan udrette. Det er jo i Erkjendelsen af disse store og smukke Ords dybe Sandhed, at alle

vi Mænd af Højre fra de forskjelligste Egne af Landet i disse Dage ere samlede her i Kjøbenhavn. Ordet Fædreland har for enhver virkelig dansk Mand en saa forunderlig mild og venlig Klang, en Klang, der altid anslaaer Hjertets dybeste Streng, fordi det i sig indeslutter Alt, hvad der er os helligt og dyrebart, indeslutter Fortiden med alle dens rige Minder om alt det Store og Gode, der er udrettet af og for vort Folk. Men negtes kan det jo ikke, at i den senere Tid, siden det politiske Parti, der staaer som vore bestemte Modstandere, fik Flertallet i Folkethinget, er Glæden i Folket ikke ublandet; thi der er fra dette Partis Side fremkaldt et Had og en Bitterhed mod anderledes Tænkende, som en lykkelig Fortid ikke har kjendt. Da Frihedens velsignede Gave skænkedes det danske Folk, og da lykkelige økonomiske Tilstande paa Grund af Forholdenes daværende Natur skabte en Tid fuld af de største og betydningsfuldeste Fremskridt, lærte vi for Alvor at forstaa, at i Danmark er der godt at være. Derfor have vi fra hine Tider saavel som fra den fjerneste Fortid alle disse rige og velsignede Minder, der ere os overdragne som en kostelig Arv, Minder, som det vilde være den skammeligste Pligtforsømmelse, om vi ikke opbød al vor Kraft for at frede om og bevare (Hør!), og derfor ville vi jo ogsaa ved fælles Hjælp, ved at sætte Ryg mod Ryg yde vort Bidrag til og gjøre, hvad vi formaa, for at dæmme op mod den Strøm, der, hvis den fik Lov til at bryde løs, vilde bortskylle Frihed og Minder, Sæder og Skikke, Lykke og Velvære og fremavle et Tyranni, værre end det, man nogensinde har kjendt (Hør!). Men naar nu dette og kun dette Ene er Maalet for vore Bestræbelser, tør vi sikkert haabe, at alle gode Kræfter i Folket ville samle sig om os, saaledes at Frugten gennem sagligt og ihærdigt Arbejde for vort Fædrelands Sag vil blive en Udvikling af de Foranstaltninger, der ere absolut nødvendige for at sikre vor Selvstændighed udadtil (Hør!) og Fremme af gavnlige og nødvendige Reforme indadtil, Reforme, der kunne bidrage til at hjælpe ud over de nuværende, ogsaa i økonomisk Henseende ugunstige Tider, saaledes at Sangens Ord: at Faa have for Meget og Færre for Lidt, maa gaa i Opfyldelse, og saaledes at den fra en vis Side nylig anviste Vej at sende vore Arbejdere til Amerika og Australien (Muntherhed) af disse maa blive modtagen med al den

Foragt, den fortjener (Hør!), modtagen som en Røst fra en Fremmed, en Røst, som aldrig kan gaa over danske Læber (Hør!). Ja lad os, mine Herrer! idet vi mindes vort dyrebare Fædreland, give hverandre vort Ord paa, at den Lære aldrig skal vinde Hævd her i Danmark, at Religion, Frihed, Minder, Sprog og Flag, Alt, hvad der er os helligt og dyrebart, saaledes som det er os overleveret af Fædrene, er Noget, der paa nogen Maade kan undværes, om Folkets Lykke skal kunne bevares, og lad os, idet vi haabe, at alle gode Kræfters Samarbejde inden lang Tid maa skabe en lys og lykkelig Fremtid for vort kjære Fædreland, istemme et længe leve gamle Danmark!

Dette Leve blev besvaret med ni Hurraraab, hvorefter Musik-korpset spillede Melodien til „Der er et yndigt Land“.

Efter Sangen Nr. 44 „Ikke Skindet, som forgylder“ talte Provst *Lund* fra Halsted: Mine Herrer! Den Kamp, som for Tiden fores, er ikke en Kamp for eller imod Grundloven — thi alle Partier holde jo paa Grundloven —, men det er en Kamp om Grundlovens Forstaaelse. Naar vi Højremænd slutte os tæt sammen om Ministeriet Estrup, er det, fordi vi tro, at det er det Ministerium, der for Tiden bedst egner sig til at føre an i Kampen for Højres Forstaaelse af Grundloven (Hør!). Det politiske Liv er rigt paa Fraser; navnlig naar Striden er saa varm som for Tiden, er det meget rigt paa Fraser. En æret Samtidig har sagt, at baade Højre og Venstre ere rige paa Fraser, og jeg vil gjerne tro, at vi Højremænd ikke have kunnet holde os aldeles fri for Fraser, men jeg er temmelig overbevist om, at i Henseende til Fraser er Venstre vor Mester. Der er en Frase, som for Tiden staaer højt i Kurs; hvem der er Fader til den, veed jeg ikke, men den Mand, som atter og atter hamrer den ind i Venstremænd, er Professoren fra det ene saliggjørende Universitet i Askov, nemlig Hr. Schrøder. Frasen lyder saaledes: I 1848—49 havde man Tillid til Menigmand, og et Vidnesbyrd om den Tillid foreligger i 5te-Juni-Grundloven, idet den lagde almindelig Valgret til Grund for Valgene baade til Folkethinget og Landstinget. Og Frugten af Tilliden, siger man saa, var hele den dejlige lyse Tid, som da var oppe her i Danmark, var det Sammenhold, som da fandt Sted her, de Offre, der da bleve bragte, de Sejre, der da bleve vundne paa Sønderjyllands Valpladser. Og den Kon-

klusion, man drager deraf, bliver da ganske naturlig den: I skulle atter vise Menigmand Tillid; vi kunne rigtignok ikke længere skaffe Menigmand Flertal i Landstinget, thi vi kunne jo ikke forlange, at de privilegerede Klasser skulle indrømme Menigmand Flertallet der, men saa kunne vi vise Menigmand Tillid paa anden Maade, nemlig derved, at vi gjøre det Thing, hvori Menigmand har Flertal, til Tyngdepunktet i vort politiske Liv. Landstinget maa gjerne existere, siger Hr. Schröder; Landstinget maa gjerne tale og stemme og hæve Diæter, men naar der kommer en Strid mellem Landstinget og Folkethinget, skal Landstinget smukt give efter. Derved vises der Tillid til Menigmand, og naar vi vise denne Tillid, skulle vi atter faa smukke, lyse og lykkelige Tider her i Danmark (Munterhed), saa skal der atter komme Enighed mellem alle Samfundsklasser; thi naar alle de andre Samfundsklasser give efter for Menigmand, er der der ingen Grund til Uenighed. Ja, ganske vist, det var en lys og lykkelig Tid i 1848. Vi Ældre, som ere fra den Tid, som i den Tid fik vor politiske Vækkelse, tænke med Vemod tilbage derpaa. Naar vi mindes, hvad der den Gang var oppe i Danmark, og se, hvad der nu er oppe, fylder det vore Hjerter med den dybeste Sorg. Men naar det siges, at Grundloven af 5te Juni viste en saadan overvætted Tillid til Menigmand, maa vi protestere derimod; thi Bestemmelserne i 5te-Juni-Grundloven med Hensyn til Landstingets Sammensætning gik jo dog ud paa at sikre os et roligt, besindigt, konservativt Landsting, der kunde danne et Værn mod yderliggaaende Frihedskrav og kunde varetage saadanne Samfundsinteresser, som man frygtede for ikke vilde blive fuldt ud repræsenterede i Folkethinget. Det viste sig, at Bestemmelserne ikke svarede til Hensigten, og da Lejlighed gaves, vedtog man derfor andre Bestemmelser, ikke for at naa et andet Maal, end der var tilsigtet i 5te-Juni-Grundloven, men netop for at naa det samme Maal (Hør!). Vi ville gjerne vise Menigmand Tillid, den samme Tillid, som blev viist ham i 1848 og 49, men ikke vise ham en større Tillid. Vi have den Tillid til Menigmand, at det er til Fædrelandets Gavn, at han er med til at udøve Indflydelse paa Lovgivningen og derigjennem paa den politiske Udvikling (Hør!), men vi have ikke den Tillid til Menigmand, at det vil være til Fædrelandets Gavn, at han er ene derom (Hør!), og jeg vil til-

føje, at vi have ikke den Tillid til nogensomhelst Samfundsklasse i Landet, at det vil være til Fædrelandets Gavn, at den bliver ene om at udøve overvejende Indflydelse (stærke Hør og Bifald). Se, det er vor Stilling i den politiske Kamp for Øjeblikket: Vi ville have hele Folket med (Hør!), ikke have en enkelt Samfundsklasse alene — thi det bliver Enevælde i en anden Skikkelse —; vi ville, at alle Samfundsinteresser skulle komme til deres Ret, skulle faa, hvad der tilkommer dem, saaledes at en Samfundsinteresse ikke bliver fremmet paa en andens Bekostning, og vi tro, at det skeer bedst, naar den Magtfordeling, der er givet os i Grundloven, opretholdes. Vi ville holde paa Folkethingets Ret fuldt ud, ligesaa godt som vi holde paa Kongens Ret og paa Landstingets Ret; vi ville hverken have Kongen eller Landstinget eller Folkethinget ud af Spillet. Hvis Folkethinget sætter sig selv ud af Spillet, er det ikke Noget vi glæde os over, men Noget, vi dybt maa beklage (Hør!). Vi kunne give efter paa mange Punkter; vi kunne give meget efter — det er jeg vis paa — paa mange Reformspørgsmaal; Højre er vistnok rede til, naar der optages en alvorlig, sanvittighedsfuld, loyal Forhandling om Reformspørgsmaal, at komme Venstre langt imøde (Hør!), men der er Et, vi ikke kunne give efter i: Vi kunne aldrig gaa ind paa Folkethingsparlamentarismen som Folkethingets juridiske Ret (Hør!); thi gaa vi ind derpaa, er Danmarks Riges Grundlov forvansket, saa er vor Frihed ødelagt, saa have vi Frihed for en enkelt Stand, men alle de andre Samfundsklasser ere under et Tyranni, der er langt værre end Enevælden. Det kunne vi ikke gaa ind paa; der maa vi sige et bestemt Nej. Lad Landstinget og Folkethinget kæmpe om, hvilket Thing der kan udrette mest til Gavn for Fædrelandet, og dersom Folkethinget saa kommer til at staa med Palmer i Hænderne, ja saa faa vi Folkethingsparlamentarismen som en Frugt af Udviklingen, og saa beholde vi den, saalænge Folkethinget gjør sig værdigt dertil (Hør!), men Folkethingsparlamentarismen som en juridisk Ret for Folkethinget maa vi Højremænd sige Nej til; den kunne vi aldrig gaa ind paa. Det er den Kamp, vi have for Øjeblikket, og naar vi nu iaften ret af Hjerte ville takke Ministeriet Estrup, er det, fordi dette Ministerium har ført an i denne Kamp med saa stor Dygtighed og Udholdenhed (Hør!). Vi takke Ministeriet Estrup — jeg begynder nu med det Smaa — for dets

Tavshed. Jeg troer, at dets Tavshed har ofte virket imponerende paa Venstre, mere imponerende, end selv stærke Ord vilde have kunnet virke (Hør!). Det er jo altid vanskeligt at have ubestemte Størrelser at regne med. Venstre har ofte paa Grund af Ministeriets Tavshed maattet regne med saadanne ubestemte Størrelser, og derfor har det gjort fejl Regning. Dernæst takke vi Ministeriet Estrup for dets Tale, for at det har talt, hvor der skulde tales, og har talt ikke alene med Ord, men først og fornemlig med Gjerning (Hør! Bifald), saaledes at vi trods Alt, hvad der er gjort for at ophidse Stemningen, dog nu have Ro i Landet (stærke Hør) og trods alt Venstres Visneri dog have faaet Grøde i Udviklingen (Hør!). Vi takke Ministeriet Estrup for dets Ro, for den Selvbeherskelse, som det har udvist, selv naar Bølgerne have gaaet nok saa højt. Ministeriet har ikke været nervøst; det har endogsaa Venstre erkjendt mange Gange. Det har bidraget til at styrke vort Mod, vor Virkelyst. Vi takke Ministeriet Estrup, fordi det holder saa trofast ud i en Stilling, hvor der er mange Torne og kun faa Roser. Men først og fornemlig takke vi Ministeriet Estrup for dets Grundlovstroskab og Grundlovskjærlighed (Hør!). Ministeriet har, saa forekommer det mig, med varsom Haand grebet ind i Udviklingen. Ministeriet har aldrig gjort noget Skridt uden ret at betænke iforvejen: kunne vi nu, naar dette Skridt er gjort, vende tilbage til normale Forhold? Er nu Vejen ikke afskaaren, saa at vi ikke kunne komme tilbage til normale Forhold? Vi ere ganske vist komne udenfor Grundlovens Forudsætninger. Venstre siger, at det er Højres Skyld; Højre siger, at det er Venstres Skyld, Venstres Finantslovsnegtelsers og andre Galskabers Skyld. Ja, vi vide jo nok, hvem der har Skylden, men vi takke Ministeriet Estrup, fordi det er gaaet saa varsomt og besindig frem, at ere vi end komne udenfor Grundlovens Forudsætninger, ere vi dog ikke komne udenfor Grundlovens Ramme. Saasnart Folkethinget vil anerkjende den Magtfordeling, der er givet i Grundloven, saasnart det vil optage en loyal, alvorlig, saglig Behandling af alle de Spørgsmaal, der ligge for, saa have vi Grundloven helt og ubeskaaren, saa er den igjen i fuld Virksomhed. Ja, vi takke Ministeriet Estrup, men en Tak i Ord har ikke meget at betyde; vi ville først og fornemlig takke i Gjerning (stærkt Bifald). Ja, maa jeg ikke nok paa d'Hrr.'s Vegne,

der her ere tilstede, love, at vi ville arbejde ihærdig paa at fremme Højres Sag rundt omkring i Landet? (Stærke Tilslutnings-tilkjendegivelser). Naar vi give dette Løfte, er det ikke et Løfte, vi give letsindig ved et Bæger, men et Løfte, vi ville indfri imorgen og iovermorgen. Det er ganske vist et besværligt, et vanskeligt Arbejde, thi vi skulle vinde Menigmand, skjøndt vi gaa ud paa at holde Menigmands Indflydelse indenfor de rette Grændser, og det derfor let kunde faa Udseende af, at vi føre en Kamp mod Menigmand, medens Venstres Kamp let kan faa Udseende af, at den føres for Menigmand. Derfor er vort Arbejde saa vanskeligt og Venstres saa let, men er Arbejdet vanskeligt, bør vi udvise saa meget desto større Udholdenhed, Ihærdighed og Kraft; vi skulle ikke blive kjede af atter og atter at appellere til alt det Gode, Sunde og Sande, der er i vort Folk, ikke af at begrunde, hvorfor en Forandring af Grundloven, en anden Fordeling af det hele Magtspørgsmaal vil være til Skade ikke alene for Befolkningen i det Hele, men ogsaa for Menigmand, og til Skade for hele Fædrelandet, for selve Friheden, og saa skulle vi i al vor Færd vise, at vi ville Menigmand det vel, at vi ikke ville give Menigmand Stene for Brød, men gjøre, hvad vi kunne, for at styrke ham under hans ofte haarde Kamp for at erhverve det daglige Brød (Hør!). Der er ofte politiske Knuder, som slynge sig saa forunderlig sammen, at det næsten kan se ud, som om de umulig kunne løses, og saaledes er den politiske Knude hos os for Øjeblikket meget sammenfiltret. Det kan synes for Mange, som om det er umuligt, at den kan løses, men det skeer jo dog ofte, at naar de politiske Knuder ere allermest sammenslyngede, kommer det Vidunderlige, og saa er Knuden løst, inden man ret veed deraf. Saaledes kan det ogsaa ske med Knuden for Øjeblikket, og jeg troer, at kunne vi ved vort Arbejde for at fremme Højres Sag føre det dertil, at vi beholde de Kredse, vi have, og erobre nogle fra Venstre og skaffe os Fremgang i de Kredse, vi ikke kunne vinde, vil det hjælpe til, at det Vidunderlige kan komme, som kan løse Knuden. Og nu et Ønske om, at Ministeriet Estrup maa opleve den Tid, da det har bragt Grundloven til den rette Forstaaelse, og vi igjen kunne faa frugtbar Forhandling om saadanne Spørgsmaal, som have Betydning for Danmarks Ve og Vel. En Tak til Ministeriet Estrup, en Tak, som vi ville vise i Gjer-

ning, og et Ønske om, at Ministeriet Estrup maa opleve det! Ministeriet Estrup leve!

Talen efterfulgtes af længe vedholdende Hurraraab.

Hs. Exc. Konseilpræsident *Estrup* rejste sig derefter og talte under Forsamlingens stærkt spændte Opmærksomhed saaledes:

Jeg takker paa Ministeriets Vegne. Jeg takker for de smukke Ord, hvormed Skaalen for Ministeriet blev foreslaaet, og jeg takker for den Maade, hvorpaa Skaalen blev modtagen her. Jeg modtager denne Skaal ikke blot som et Udtryk for Velvillie og Sympathi for de Mænd, i hvis Lod det er faldet i Kampen for Hævdelsen af Grundlovens rette Brug, at maatte opleve Meget, der ikke kan kaldes behageligt, udføre en Gjerning, der visselig ikke kan kaldes let, men jeg modtager tillige Skaalen som en kraftig og levende Bekræftelse af, hvad denne Forsamling paa anden Maade har givet Udtryk. Jeg troer, at det, som denne Forsamling har vedtaget i disse Dage, i alt Fald ikke her behøver at behandles som en Hemmelighed. Der er særlig to af Udtalelserne fra Forsamlingen, som jeg har lagt Mærke til. Den ene er en Anerkjendelse af, at Regeringen kun nødtvungen er tyet til Anvendelsen af Grundlovens § 25, og at den kun har anvendt den med Maadehold. Denne Udtalelse takker jeg denne Forsamling for. Endvidere have De udtalt, at De føle Dem forvissede om, at Højres Repræsentanter paa Thinge ville til enhver Tid være rede til at forhandle med og være imødekommende overfor deres Modstandere, naar de kun finde redelig Villie hos Modstanderne til for deres Vedkommende at ville forhandle Sagerne efter deres egen Beskaffenhed. Jeg deler ganske den Fortrøstning, der saaledes er udtalt, med Hensyn til hvad Højres Repræsentanter paa Thinge ville gjøre, og jeg behøver jo neppe at minde om, at Regeringen for sit Vedkommende altid har været rede til at træde i saglig Forhandling med begge Sider af Repræsentationen og vise Imødekommen for at naa frem til et Resultat. Jeg behøver neppe at føje til, at Intet vil være Regeringen kjærere, end om det maatte gaa i Opfyldelse, som er antydnet i denne Udtalelse fra denne Forsamling, at man gennem saglig Forhandling med Modstanderne maatte kunne naa frem til Stridens endelige Bilæggelse — selvfølgelig dette forstaaet, ligesom man forstaaer Ord som øvig Fred — paa Grundlag af Anerkjendelse af Kongens forfatningsmæssige Ret og begge Things Ligeberettigelse.

Det vilde jo være ganske interessant at vide, om Betingelserne for, at en saadan Forhandling kan komme i Stand, nu ere tilstede. Der er neppe Nogen i denne Forsamling, der ikke har rejst dette Spørgsmaal for sig selv og blandt Venner. Jeg er ikke i Stand til at løse den Tvivl, der muligvis kan være tilstede derom, og selv om jeg kunde have en bestemtere Mening nu derom, skulde jeg vel vogte mig for at udtale den. Jeg seer heller ikke rettere, end at det ikke behøves. Der vilde ikke være meget vundet ved, om Nogen havde det Fremsyn nu at kunne sige med Bestemthed: saaledes maa de Forhandlinger, der nu føres, opfattes; thi det vil jo ikke være ret længe, før Kjendsgjernerne tale. Det vil ikke være ret længe, inden Folkethingets Finantsudvalg maa have gjort os bekendt med Resultaterne af dets Granskning over Finantslovsforslaget. Naar vi se hen til, at vi allerede nu ere rykkede saa langt frem henimod den Tid, som man ved Grundlovens Givelse ansaa for at være tilstrækkelig til at udføre hele Rigsdagsarbejdet, troer jeg, at man er berettiget til at sige, at man snart maa kunne vente denne Meddelelse fra Finantsudvalget, at man snart maa kunne vente, at Kjendsgjernerne ville tale (Hør!).

Min ærede Gjenbo (Provst Lund) roste Ministeriet for dets Tavshed og derefter for dets Tale. Jeg vil minde om det gamle Ord, at Tale er Sølv, men Tavshed Guld, og om der end var Et og Andet, som jeg personlig kunde have Lyst til at udtale i denne Kreds af politiske Venner, skal jeg dog ikke glemme Sandheden af dette gamle Ord, at Tale er Sølv, men Tavshed Guld.

Jeg kunde have Lyst til at foreslaa de Herrer — rigtignok uden at have nogen Tilladelse fra vor højtærede Formand — med mig at tømme Glasset for vedvarende Fremgang for Højre. Der er ganske særlig en Fremgang for Højre, som jeg kunde ønske, og det er den, at Anerkjendelsen af, hvad Højres Maal er, maa blive almindeligere udbredt i Landet, at det maa erkjendes mere og mere, at hos os i det Mindste betyder Højre ikke Reaktion, men det betyder Frihed og Fremskridt; at Højres Maal kun er Hævdelsen af den grundlovmæssige Frihed for Alle. Skulle vi ikke med dette Ønske om Højres Fremgang og Udbredelse mindes Højres mange trofaste Medarbejdere hele Landet over! Altsaa et Leve for Fremgang i Højre! Et Leve for enhver trofast Højremand, som søger

at brede Kundskah om, hvad Højres Maal og Med er, videre og videre. Naaes det, da er ogsaa Sejren Højre vis.

Kraftige Hurraraab besvarede denne Tale, og derefter hilsedes Hans Excellence Konseilpræsidenten med stærke Bifaldsytringer.

Efter Sangen Nr. 27: »Lad visne Alt, hvad visne skal« af Ploug talte

Toldinspektør *Falch* fra Thisted: Naar i en offentlig Forsamling et eller andet Sted en Højremand udbringer et Leve for Grundloven, kalder Venstrepresen det Hykleri. »De ville dog helst af med den«, siger de, »og dog raabe de Hurra for den«. At det forholder sig med denne Paastand som med saa mange af Venstres andre Beskyldninger mod Højre, at den — for at bruge et mildt Udtryk — ikke er sand, behøver jeg ikke at udvikle nærmere for denne Forsamling. Den Kamp, Højre nu gjennem saa mange Aar har ført, har jo netop ene været med det Formaal for Øje at forsvare denne Grundlov mod Venstres Stormløb, forsvare den saaledes, at den bliver bevaret for os og vore Børn uforfalsket, bevaret som den foreligger, med den Magtfordeling mellem Konge og Folk, som den paabyder. Vi have forsvaret den mod de Forsøg, Venstre har gjort paa at forvanske dens Bestemmelser derhen, at Kongen blev reduceret til Folkethingets „Forvalter eller Skriver“ og Landstinget til Korrekturlæser paa de i Folkethinget skrevne Love. Denne Forsvarskamp har, som De, mine Herrer! jo alle vide, Højre ført med Ihærdighed, og ihærdig kæmper man dog neppe for at forsvare Noget, man gjerne vilde af med. Naar nu dette Forsvar hidtil er lykkedes, saaledes at Grundloven staaer usvækket, skulle vi vel have Lov til at glæde os derover. Og naar saa Venstre kalder det Hykleri, siger jeg: det er ikke sandt, det er alvorlig ment. Jeg lever oppe i Thy blandt en Befolkning, hvis overvældende Flertal saavel paa Land som i By hører til Højre, og det tør jeg sige: blandt disse Tusinder findes der ikke En, som ikke nærer uskrømtet Kjærlighed til Grundloven og ønsker den bevaret, vel at mærke, saaledes som den er, ikke forvansket efter Venstres Recept. Idet jeg nu udbringer et Leve for Danmarks Riges Grundlov, vil jeg gjøre dette med Ønsket om, at det maa lykkes Regeringen, trofast støttet af Højre, at føre den uskadt ud af Øjeblikkets politiske Strid, thi, som der staaer i Sangen:

Nej, vi vil vogte, hvad vi vandt,
og levne, naar vor Livsdag svandt,
et uforkrænket Eftermæle.

Og hermed: Grundloven leve!

Skaalen ledsagedes af ni kraftige Hurraraab, og derefter blev Ordet givet til Proprietær *Lichtenberg* til Kvistgaard: Efter Grundlovens Ord, Aand og Tanke have Vælgerne oprindelig havt det Hverv at søge Medborgere, de bedste, de kunde finde, til at arbejde i Ro paa Love til Landets lykkelige og fredelige Udvikling, og de Mænd, der saaledes arbejde i den Tjeneste, hvortil de bleve kaldede ved Medborgeres Tillid, havde da Krav paa Taknemlighed fra Vælgernes Side, foruden at de høstede Tilfredshed ved selve Udførelsen af deres Gjerning i Fædrelandets Interesse og ved dens Frugter. Nu maa vi foruden at stille de samme Fordringer til dem fordre endnu mere, nemlig at de som tapre og standhaftige Mænd staa paa Skandsen og tage imod den Storm, Venstre har bragt over os, at de værne vor Grundlov imod det Overgreb, Venstre attenterer, værne om Kongens Prærogativer som om Landsthingets Ligeberettigelse i den grundlovmæssige Magtfordeling. Nu kræve vi af dem, at selv om deres Arbejde paa Lovene ved Venstres Modstand og Visnen bliver ørkesløst, skulle de dog ikke trættes, men holde ud med Taalmodighed, støtte og styrke det Ministerium, der har viist, at det baade har Evne og Villie til at opretholde Grundloven og bevare vor Frihed uden Flertalstyranni. Folkethingets Venstre har truet med Broderkrig. Vi sige til Rigsdagens Højre: Frygt ikke Krigen, staa fast, og have I end nu et utaknemligt Arbejde paa Lovgivningens Omraade, saa er det for Tiden den største Gjerning at forhindre falske Forfatningsfortolknings Fremgang, og det fortjener Vælgernes Tak, at I stride tappert paa dette Omraade. Og naar jeg nu taler til Rigsdagens Højre, er der ikke Nogen i det, der fortjener mindre Tak end de Andre; Ingen skal her fremhæves særlig. Højre i Rigsdagen er et Elitekorps, og naar vi se Veteranen Dr. Ploug staa endnu ligesaa tappert som Professor Matzen og Lars Dinesen, tør vi nok sige, at dette Rigsdagens Højre vel skal bringe Sejren hjem tilsidst. Rigsdagens Højre leve!

Efter de kraftige Hurraraab, hvormed denne Skaal ledsagedes, talte

Landstingsmand, Dr. phil. *C. Ploug*: Under Forudsætning af mine ærede Kollegers Samtykke vil jeg tillade mig at takke for den nys udbragte Skaal for Rigsdagens Højre. Jeg kan jo ikke negte, at den ærede foregaaende Taler havde fuldkommen Ret, naar han sagde, at vi i de sidste Aar egentlig ikke have udrettet Meget, ikke meget Positivt, men det kunne vi ikke gjøre for. Vi beklage det selv i høj Grad, ikke just fordi vi mene, at vi ikke gjøre Fyldest for Daglønnen, men det tager, om ikke paa Arbejdskraften, saa paa Arbejdslysten, naar man skal gaa og drive, eller man veed, at det Arbeide, man gjør, blot behøver at komme nedenunder for der at komme i den sorte Gryde, og der intet kommer ud deraf. Men forresten have vi havt det ganske fornøjeligt. Jeg troer ikke, at De have hørt noget om Stridigheder mellem os eller om Deling i Grupper som mellem vore Modstandere, men det kommer af, at vi ikke ere Mænd uden Mening, der ere drevne sammen ved Agitationens Pisk eller skyldte Misbrug og Naade, at vi ere valgte i vore Valgkredse, men vi, der ere søgte af Vælgerne, skyldte kun deres frie Valg, at vi sidde i Rigsdagen. Det, at vi ikke ere Mænd uden Mening, men have en egen Overbevisning, gjør, at vi gjensidig have Respekt for hverandre, og blandt vore Overbevisninger er det den stærkeste og største, at det er vor Pligt mod Fædrelandet at holde sammen og holde paa den nuværende Regering, og derfor er der ingen Fare for, at det nogen sinde skal kunne spørges om os, at vi blive uenige. Ja en enkel Mand kan melde sig fortrydelig og gaa sin Vej — det kan ikke undgaaes —, men at hele Højres Gruppe skulde skilles ad, saalænge Kampen med Venstre staaer paa, er utænkeligt. Det er vor Overbevisning, at vi skyldte vor Fædreland at staa sammen, og det kan jævne mange Meningsforskjelligheder mellem os. Vi kunde imidlertid have det fornøjeligere paa Rigsdagen, naar det maatte lykkes os at udrette Noget, og naar d'Hrr. have Frygt for, at der i en af de vedtagne Resolutioner skulde ligge en Fare for, at vi skulde kunne lade os skuffe af Venstre, saa kunne De være ganske rolige. De Gamle blandt os kjende deres Finter; vi have i frisk Minde, at de i 1882 satte deres Navne under et Løfte, som de næste Aar lod ganske haant om eller rent ud negtede at opfylde, og saalænge Grev Holstein-Ledreborg er Fører, er der heller ikke let Tale om, at Nogen lader sig vildlede til at tro, at vi ere komne til

Maalet. Jeg vil altsaa bede Dem, hvis De ville skaffe os en fornøjeligere og frugtbarere Tilværelse paa Rigsdagen, at sørge for, at vi kunne faa blot en halv Snes flere Højremænd ind i Folkethinget. Jeg troer, at dat vilde øve en mageløs Virkning, og at man saa vilde komme for Alvor og spørge, om vi vilde slutte Forlig om det Ene eller det Andet, og derfor vil jeg bede Dem drikke paa et godt Udfald af Folkethingsvalgene i 1887.

Stærke Hurraraab og Bifald for Taleren fulgte paa denne Udtalelse. Derefter talte

Pastor *Barfod* fra Hjørlande: Jeg skal tillade mig at tale for Højrepressen. Vi kunne vel være enige om, at det egentlig ikke kan være en vanskelig Opgave; thi det kan siges med Sandhed, at den Presse, som Højre støtter sig til, og som støtter Højre, er en grundhæderlig Presse, som vi kunne være bekjendt, og som vi Alle kunne være glade og stolte over, og have vi nogensinde tvivlet derpaa, kunne vi ikke gjøre det, efterat de provisoriske Love om Straamændene og om Tillæget til Straffeloven ere givne; thi jeg vil bede Dem om at læse Højrebladene fra før og efter den Tid, og det skulde være mærkeligt, om De kunde se nogen Forskjel paa dem; men vil man se paa Venstres Blade, skal det vise sig, at det var en fuldstændig Nødvendighed, at disse Love bleve givne. Disse Blade vrimgledede formelig af opdigtede og forvanskede Kjendsgjæringer, og lad Hr. Schrøder sige, hvad han vil, saa er det sikkert, at han, som vel læser Venstres Blade som sin Bibel hver Dag, maa indrømme, at de vrimgledede af opdigtede og forvanskede Kjendsgjæringer. Jeg kjenner det fra Morsø, hvor Redaktøren af „Morsø Folkeblad“ maatte finde sig i at erklære, at en hel Del, han havde fortalt om Stedets Øvrighed, var Usandhed, var Løgn fra Ende til anden, opdigtede og forvanskede Kjendsgjæringer. Naar vi i Højrebladene se saa alvorlige og graverende Ting mod Venstre, naar et Højreblad kalder en af Venstres allerypperste Førere for Løgner og Æreskænder, viser det sig ikke at være hverken opdigtede eller forfalskede Kjendsgjæringer; det viste sig derved, at den Vedkommende foretrak offentlig Dag efter Dag og Aar efter Aar at staa som en Bagvasker og Æreskænder, uden at han gjorde Skridt til at bringe det frem for Domstolene. Naar der kommer saadanne Ting frem i Højreblade, kunne de staa ved deres Ord og bevise,

hvad de sige, og derfor sige vi dem, at det skal vise sig, at saa lidt som Højre behøver at krybe i Skjul under en saadan Storm, ligesaa lidt vil Højres Presse behøve at krybe i Skjul, naar der er Tale om forvanskede og opdigtede Kjendsgjerninger. Nej, Sandhed staaer skrevet paa dens Banner, og Ærlighed har været det Maal, den sigtede efter, og derfor sige vi: Ære være den Presse, som Højre kan være stolt af. Og ikke blot mindes vi de store Blade i Kjøbenhavn, men vi se ogsaa ud omkring til de smaa Byer, der have deres Højreaviser, thi det er Sandhed, at Højres Presse i Provindserne lever i mange Henseender et sørgeligt Liv. Den kan støttes paa mange Maader, og vi skulle Alle støtte den, saa godt vi formaa, og det er ikke nok, at vi støtte den med Penge, ved at abonnere paa og avertere i Aviserne. Nej, den skal støttes ved Bidrag, ved Artikler; det er vor Pligt at støtte den paa en saadan Maade, og jeg er vis paa, at enhver Redaktør vil indrømme, at hvad der især savnes, er ledende Artikler. Nu er det kommet dertil, at der ikke findes den fattigste Indsidders paa Landet, uden at han har sin Avis eller slaaer sig sammen med Naboer derom. Derfor skulle vi have Højrepressen frem, og derfor skulle vi ikke finde os i, naar vi have en Højreavis i Byen, at man gaaer med Avertissementerne til en Venstreavis, maaske endog langt borte. Det er alle Højremænds Pligt omkring i Landet at støtte Højrepressen ved Artikler. Jeg udbringer en Skaal for Højres Presse med det Ønske, at den altid maa finde den Støtte hos Højre, som den har Krav paa.

Hurraraab besvarede denne Skaal, og derefter talte

Redaktør af »Berlingske Tidende«, Dr. phil. *Manicus*: Mine Herrer! Maa det være mig tilladt i al Korthed at takke for den af den ærede foregaaende Taler udbragte Skaal, takke for den Varme, hvormed den ærede Taler udtalte sig om Højrepressen. Mine Herrer! I Almindelighed kan man nok sige, at Højrepressen i den sidste Tid har arbejdet med lidt lysere og gunstigere Udsigter end tidligere, fordi der har været en kjendelig Fremgang overalt i Højre i Henseende til Organisation og Tilslutning til Højreforeningerne og de konservative Klubber. Dertil kommer, at der er gydt Olie over Venstrebrændingerne, at Bølgegangen er bleven dæmpet. Hvor længe det vil vare, kan Ingen sige, og der er vist Ingen i Højrepressen, der vil hengive sig til Illusioner

den Henseende. Det, hvorom det gjælder for Højrepressen, er vedvarende, fast Udholdenhed og Følelsen af, at disse Kampens Aar, der nu staa paa, ville blive af afgjørende, af konstituerende Betydning for Udviklingen af vort politiske Liv. Hvad der nu tabes, hvad der nu gives efter, er tabt og givet efter for lange Tider, og hvad der nu vindes og holdes fast, vil være vundet og blive holdt fast for mange Tider. Jeg troer, at naar det fremdeles lykkes, vil Eftertiden se tilbage paa vore Tidens Kamp med fuldstændig Paaskjønnelse af, hvad der er gjort for at hævde Grundloven i dens rette Betydning, for at fastslaa Statsmyndighedernes rette Grændser og for at vise, hvad Forfatningen duer til, og hvad den ikke kan bruges til. Jeg vil slutte med at udtale det Haab, at naar vi næste Gang samles her, maa vi have mange spolia optima at fremvise, betydningsfulde Sejrvindinger at se tilbage paa.

Efterat Taleren var bleven hilset med Bifald, hævdede Repræsentantskabets Næstformand, Generalmajor *Tvermoes* Maaltidet. Man drak derefter Kaffe i de tilstødende Lokaler, hvori Mange endnu bleve længe samlede i mindre Kredse.

den Hæder, som det kgl. Hof for Højesterets, og
 vedrørende, fast Utholdenhed og Fødsel af disse Kammer-
 Aar, der nu skal gaa, vilde blive at betragte, at konstituerende
 Betydning for Utholdenhed af vort politiske Liv. Hvad der nu
 rader, hvad der nu gives efter, er tidt og gives efter for lange
 Tider, og hvad der nu vindes og holdes fast, vil være vundet og
 blive holdt fast for mange Tider. Jeg tror, at naar det kendes
 vil, vil Utholdenhed og Tilbagegang være Tider, som naar med Tid-
 standig Paaskjendelse af, hvad der er gjort for at have Grund-
 loven i dens rette Betydning, for at fastholde Statsmyndighedernes
 rette Grundsaer og for at vise, hvad Forfatningen daer til, og hvad
 den ikke kan bruges til. Jeg vil slutte med at sige det Hæd,
 at naar vi næste Gang samles her, man vil have mange spoin-
 ogline at fremvise, betydningfulde Spørgsmaal og Tilbagegang.
 Et stort Talen var bleven hilst med Bifald, havde Re-
 presentationskabet Næstformand, Generalmajor Thorsens Aalbidet.
 Man drak derefter Kaffe i de tilstedeværende Lokaler, hvor Mange
 endnu blev længe samlede i mindre Kredse.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk